

BIBLIOTECA JUDETEANA

ION H. RADULESCU

DAMBOVITA

CURTUR

— Buletin biblioteconomic —

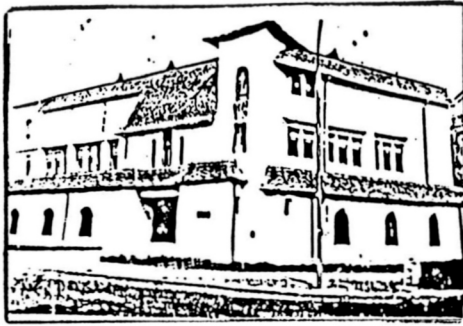
4573

TARGOVISTE

An II nr. 2(3) 1995

509/ALP

BIBLIOTECA
"ION HELIADE RADULESCU"
- buletin biblioteconomic -

TARGOVISTE - DECEMBRIE 1995

An II - Nr. 2 (3). ISSN - 1223 - 9712

Colectivul de redactie : Victor Petrescu (coordonator) , Florin Dragomir , Serghe Paraschiva, Cornel Albulet, Minodora Gulie.

SUMAR

TARGOVISTE 600

Targoviste. File de istorie.....3
Petru Diaconescu

TRADITII BIBLIOTECARE IN JUDETUL DAMBOVITA

Lectura publica in comune ale judetului Dambovita7
Florin Dragomir

DEMERS BIBLIOTECAR MODERN

Importanta automatizarii Bibliotecii Nationale si a bibliotecilor publice.....10
Gheorghe Iosif Bercan

PERFECTIONARE PROFESIONALA

Consideratiuni asupra managementului de biblioteca.....13
Victor Petrescu
Programul de perfectionare a pregatirii profesionale - 1996 -16
Florin Dragomir

DIN VIATA BIBLIOTECILOR

Bibliotecar - cititor.....18
dr. Constantin Schiffirnet
Modalitati privind indrumarea lecturii copiilor.....19
Rodica Alexandru
Biblioteca comunală Contesti la a 85-a aniversare.....21
Angela Alexandrescu

PATRIMONIUM

Tipărituri târgoviștene în timpul lui Matei Basarab.....	23
Constantin Condrea	
Organizarea colecției de manuscrise a Bibliotecii județene.....	27
Serghe Paraschiva	

DICTIONAR LITERAR DÂMBOVIȚEAN

Vasile Florescu.....	29
Aurel Iordache.....	30
Victor Petrescu și Serghe Paraschiva	

COOPERARE BIBLIOTECONOMICĂ INTERNĂ ȘI EXTERNĂ

Răspunsul prezentului pentru viitor.....	32
Tradițiile lecturii publice dâmbovițene obligă la modernizare continuă.....	34
Emil Vasilescu	
Moment inaugural.....	37
Victor Petrescu	
Bibliotecarii privesc spre viitor.....	38
Georgeta Clinca	

TABLETĂ DE SCRITOR

Limba, cultura , civilizația la romani.....	40
George Coandă	
Dor de copilărie.....	41
Alexandru Mircescu	
Din terminologia de specialitate.....	42
Cătălina Simion	
Bilanț editorial - 1995 -	45
Din aniversările anului 1996.....	46
Cărți intrate în fondurile bibliotecii.....	47
Cornel Albuleț	
Breviar legislativ.....	49

FILE DE ISTORIE

Situat în câmpia de la poalele subcarpaților getici, pe terasa înaltă, dreaptă a Ialomiței, teritoriul viitorului oraș a fost populat încă din mileniul al II-lea î.c.n.

Atât poziția strategică, cât mai ales intersecția a patru drumuri comerciale va determina la începutul secolului al XIV-lea apariția unui târg permanent, dar și așezarea sașilor veniți de la Câmpulung. Tot din această perioadă pe teritoriul viitoarei Curții Domnești, vor fi relevate urmele unei locuințe feudale fortificate, folosită ca punct de vamă și centru al administrației locale, existent deja la 1368.

După 1390 Mircea cel Bătrân își stabilește aici reședința, refăcând vechiul nucleu și ridicând o nouă casă și o nouă biserică. Stimulată de prezența domnului, așezarea se transformă în oraș. Perimetrul orașului se triplează, apar numeroase clădiri din lemn cu beci și sobe din cahle de factură transilvană, de-a lungul Căii Domnești se ridică primele biserici din oraș: Biserica mica domnească, Stelea Veche, Sf. Voievozi, a sașilor, Sf. Ioan, Sf. Nicolae etc.

În perioada 1418-1465, Târgoviște va constitui singura capitală a Țării Românești, devenind și cel mai important centru economic, administrativ și militar al Valahiei.

Vlad Dracul și fiul său Vlad Tepeș vor marca o pagină de glorie a năzuinței pentru independență a Țării Românești, conducând lupta popoarelor din Balcani împotriva turcilor. De numele lor se leagă noile fortificații ale Curții Domnești, printre care și Turnul Chindiei.

Ars de două ori, prima dată la 1443 iar a doua oară în 1462, orașul se va reface cu greu, o nouă perioadă de avânt constituind-o domniile lui Radu cel Mare (1495-1508) și a lui Neagoe Basarab (1512-1521). Numărul clădirilor din piatră crește, boierii își ridică conace, apar noi biserici. Radu cel Mare ridică Mănăstirea Dealu, unde calugărul Macarie, adus de voievod își instalează tipografia și tipărește primele cărți pe teritoriul românesc (1508-1512). La 17 mai 1520 Neagoe Basarab va sfinți noua biserică a Mitropoliei.

Tot din această perioadă (1515-1532) călătorii străini menționează fortificația orașului. La mijlocul secolului al XVI-lea Verancies socotea Târgovistea "singurul oraș mai însemnat, destul de întins și capitală a țării".

O nouă epocă de înflorire a cunoscut-o orașul în timpul domniei lui Petru Cercel (1583-1585), care a mutat din nou capitala la Târgoviște, unde era "o mai mare imbelșugare de lucrări folositoare și o așezare mult mai frumoasă și mai plăcută, bine și bogat populată". Într-adevăr, acum se constată o îmbunătățire a aspectului urbanistic. Majoritatea construcțiilor civile sau religioase sunt refăcute sau ridicate din piatră. Curtea Domnescă primește o nouă incintă, din zid, un nou palat și o nouă

biserică .Tot lui Petru Cercel îi datorăm primul apeduct existent in Tara Românească,cât și prima "fonderie" (turnătorie de tunuri).Populația orașului crește sensibil, fiind menționate 1.000 de case și cca. 5.000 de locuitori.

In timpul domniei lui Mihai Viteazul (1593-1601) orașul devine unul dintre centrele europene ale rezistenței antiotomane.Bătălia victorioasă din 6-8 octombrie 1595 a coaliției condusă de Mihai Viteazul,de la Târgoviște ,deschide drumul unificării Țărilor Române .

Deși orașul a suferit la sfârșitul secolului al XVI-lea și in primele decenii ale secolului al XVII-lea de pe urma deselor asedii,incendii și cutremure, el se va dezvolta in mod progresiv ,astfel că in 1613, Toma Boros îl vedea ca pe "un târg foarte mare ". In această perioadă se mută centrul de gravitație al comerțului in "târgul de jos " in perimetrul cuprins intre Mănăstirea Stelea , bisericile Târgului și Sf. Nicolae Geartoglu.

Domnia lui Matei Basarab (1632-1654) a constituit ,fără indoială,momentul de vârf al dezvoltării Târgoviștei medievale.D.P.Baksic aprecia că in oras erau " peste 4.000 case ...care inseamnă peste 20.000 de suflete " , iar Paul de Alep considera că orașul este la fel de mare ca Alepul sau Damascul. Orașul capătă noi fortificații (1654) , este refăcută baia publică , se introduc noi apeducte , este amenajată grădina domnească, Curtea Domnească este refăcută in intregime ; " mare și inconjurată de un zid de piatră" (Paul de Alep).

Se ridică noi curți boierești (Curtea Cantacuzinilor), noi biserici (Sf. Impărați,Sf.Dumitru, biserica Cretzulescu , etc) , mănăstiri (Stelca), se reface complet Mitropolia. La Târgoviște ,in casele Cantacuzinilor se deschide prima școală de învățământ superior (Schola greca et latina) , iar in chiliile Mitropoliei se vor tipări numeroase cărți intre care menționăm și prima carte de legi " Indreptarea Legii " sau " Pravila cca mare " (1652) .

Sfârșitul domniei lui Matei Basarab a fost inceputul unor tulburări interne , ce vor face mult rău orașului . Combinate cu tulburările externe, vor culmina cu cea mai mare distrugere a orașului , opera turcilor , ca o răzbunare pentru sprijinul acordat de târgovișteni lui Mihai Radu Mihnea , fapt petrecut in decembrie 1659 . Noul domnitor va dărâma fortificațiile curții din ordinul turcilor .

Părăsită de domnie și incendiată de oștile turco - tătare , Târgoviștea nu a mai găsit puterea de a se reface și de a ajunge la o nouă perioadă de glorie . Capitala Țării Românești se mută definitiv la București, de asemena și sediul Mitropoliei (1668).

O scurtă perioadă de inviorare o cunoaște orașul in a doua parte a domniei lui Constantin Brâncoveanu , când este refăcută Curtea Domnească, ce devine reședința de vară si când ,din inițiativa lui Antim Ivireanul, se reia activitatea tipografică la chiliile de la Mitropolie. Moartea cumplită in 1714 a lui Constantin Brâncoveanu a insemnat sfârșitul definitiv al veleităților de capitală ale Târgoviștei. Incendiul pustiitor din 1712 , distrugerile datorate turcilor in 1737 vor aduce daune ireparabile orașului .

De acum inainte Târgoviștea decade progresiv și sub aspect urbanistic , ajungând din orasul infloritor de altădată " un sat păcătos " , in anul 1810 fiind inre-

gistrați numai 2.300 de locuitori . In secolul al XVIII-lea se inmultesc știrile despre cartierele orașului , se pomenesc noi mahalale grupate după biserici . Din planurile orașului se observă că majoritatea monumentelor sunt in așa fel construite, încât putem considera că aproape toate străzile menținute până de curând sau încă existente își au inceputul in orașul medieval . Astfel menționăm : Ulita mare , ulițele târgului , Câmpulungului , Bărăției , Buzeștilor, alături de cele ale Măcelarilor , Tabacilor , Cojocarilor , etc.

Momente importante din istoria orașului sunt legate de moartea tragică a lui Tudor Vladimirescu in mai 1821, sau de refugiul guvernului provizoriu la Târgoviște, in 21 iunie 1848.

Primele măsuri de organizare a orașului datează din timpul lui Al. I. Cuza care a introdus in 1863 iluminatul cu petrol , iar in 1864 se inițiază proiectul " fonderiei de arme " (arsenalul, terminat in 1869). Tot in această perioadă Dimitrie Papazoglu inițiază lucrările de construcție a șoselei către București .

Ultimele decenii ale secolului al XIX-lea au contribuit major la modernizarea orașului . In 1883 este legat de București prin calea ferată. Din anul 1880 se deschide prima rafinărie de petrol, valorificând marile zăcăminte din zonă . Tot in această perioadă apar alte fabrici , bănci, societăți comerciale, in 1895 funcționând 225 de unități economice.

In ultimul deceniu al secolului al XIX-lea se trasează noul bulevard ce lega centrul orașului cu gara , iar in 1898 se construiește palatul administrativ. Apar primele regulamente de urbanism ale municipalității . Populația orașului crește incet , ajungând la 9272 locuitori. Cultura și învățământul au suplinit in secolul al XIX-lea decăderea orașului in celelalte domenii , la sfârșitul secolului existând 5 școli primare, un gimnaziu și un liceu.

Din anul 1825 există un spital public care și-a desfășurat activitatea in clădire proprie începând cu 1861 , iar din 1892 se înființează un spital militar. Din acest an incepe modernizarea alimentării cu apă , cea veche fiind abandonată in 1851.

Dezvoltarea orașului va continua cu precădere in secolul al XX-lea . In 1902 se construiește clădirea Prefecturii noi , in 1908 Tribunalul județean , in 1910 Uzina electrică a orașului , iar după primul război mondial noul local al spitalului , liceele " Carabela ", "Comercial", și " Industrial de băieți".

Un moment important in istoria orașului este inaugurarea Școlii de cavalerie din Târgoviște, in prezența regelui Ferdinand I , in 1920 , prilej cu care a fost adus la Mănăstirea Dealu capul lui Mihai Viteazul.

In 1933 , in prezența primului patriarh al României se inaugurează noua biserică mitropolitană din Târgoviște . Se înființează primele bănci comerciale : "Banca comercială și industrială " și " Banca de credit și scont". Intre anii 1931-1940 funcționau , conform Registrului comerțului, 22 de firme sociale și comerciale , o fabrică de materiale de construcție , două mori și o fabrică de spirt.

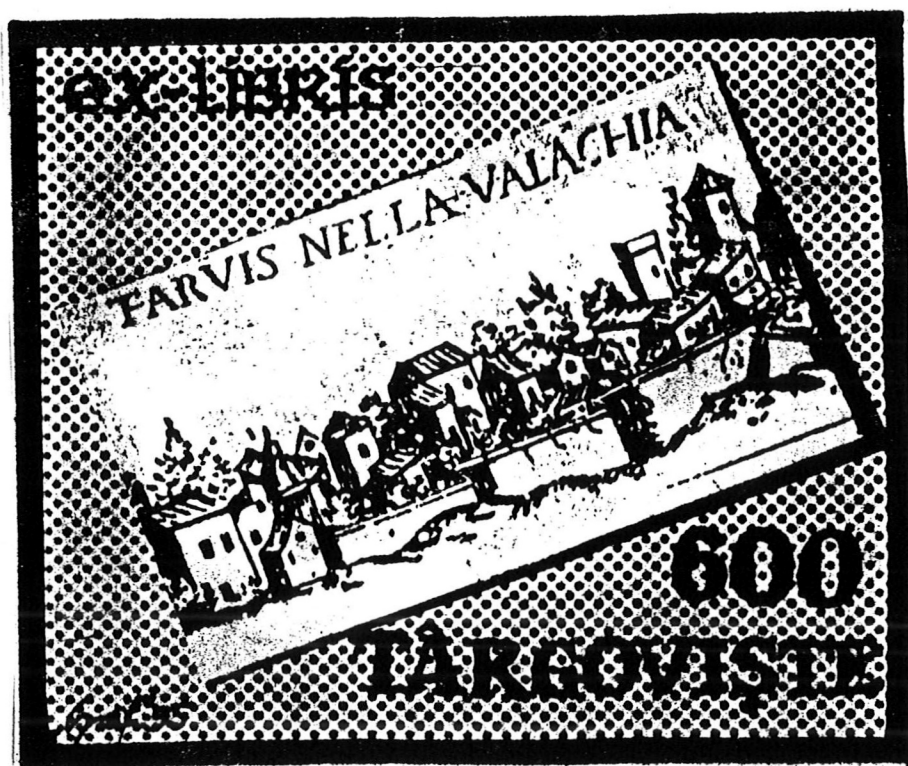
Din punct de vedere edilitar orașul cunoaște o dezvoltare importantă : din 43 km de drum pavat , 33 km dispuneau de conducte de apă , iar 4,6 km de canalizare . Industria petrolică stimulează activitatea constructivă , in deceniile trei și patru ridicându -se numeroase locuințe (circa 40% din fondul construit inainte de 1970).

Se continuă sistematizarea oraşului (prelungirea bulevardului , piaţa centrală şi hala , 1937) , apar cartiere noi(Matei Voievod şi Cartierul demobilizaţilor). Populaţia creşte in mod constant , înregistrându-se 18.719 locuitori in 1912 , 22.298 in 1930 şi 26.144 in 1941.

In perioada modernă locuitorii oraşului Târgovişte au participat la lupta pentru libertatea şi independenţa ţării : in războiul de independenţă - Regimentul 3 linie , in primul război mondial - Regimentul 22 infanteric , iar in al doilea război mondial - Regimentul 22 infanterie şi Regimentul 2 care de luptă .

Dupa 1950 Târgoviştea devine oraş de subordonare regională şi in această situ aţie va cunoaşte o dezvoltare lentă până in 1968, când, după apariţia judeţului , noul municipiu va cunoaşte majore transformări economice, social-culturale şi edilitare .

Petru Diaconescu
Dir.adj. Complexul National Muzeal
"Curtea Domnească " Târgovişte

TRADITII BIBLIOTECARE IN JUDETUL DAMBOVITA

LECTURA PUBLICA IN COMUNE ALE JUDETULUI DAMBOVITA

Judetul Dâmbovița și reședința lui - Târgoviște -se înscriu în patrimoniul cultural al țării cu o frumoasă și bogată tradiție ,având un rol deosebit de important in istoria culturii noastre naționale .Moștenirea literară a familiei Văcăreștilor,creațiile lui Grigore Alexandrescu,Ion Ghica,Ion Heliade Rădulescu,Ion Alexandru Brătescu-Voinesti,George Cair,Radu Cosmin,I.C.Vissarion ,Matei Alexandrescu,integrate in spiritualitatea românească atestă contribuția acestui spațiu geografic la tezaurul cultural național.

Si in judetul Dâmbovița,asemenea tuturor judetelor țării ,bibliotecile sătești au tradiții îndelungate ce dorim să le actualizăm și să le valorificăm in contextul promovării unei culturi cât mai apropiate de necesitățile și cerințele educaționale ale societății românești contemporane.

Cercetările efectuate scot in evidență că la Mărgineni(sat aparținând actualei comune I.L.Caragiale) ființa in secolul al XVII-lea cea mai veche bibliotecă umanistă din țara noastră.Mănăstirea Mărgineni,cunoscut lăcas religios și de cultură din Tara Românească ,a adăpostit și valoroasa bibliotecă a învățatului Constantin Cantacuzino Stolnicul ,care cuprindea numeroase cărți de istoric,filosofie,științele naturii, religie, etc.,cărți folosite de marele umanist in redactarea importantei sale "Istorie a Țării Românești".Din acestea au fost identificate 407 manuscrise și cărți ce au aparținut Stolnicului,lucrări de mare interes pentru studiul culturii vechi românești.

In comuna Runcu la diferiți locuitori s-au păstrat o serie de manuscrise prețioase,dintre care amintim :Hronograf, datând din 1805 ; alt manuscris din 1779 cuprinzând date biblice,pe una din file fiind și semnătura domnitorului Grigore D.Ghica; un caiet de rugăciuni și povete din 1790.

La Bezdead - vechi documente istorice menționează că in 1687 se scrie un cronograf având 232 file.Dintr-o însemnare făcută pe carte aflăm că autorul lui este Drăgoi Logofătul.Insemnarea are următorul conținut:"Această sfântă și dumnezeiască carte,o am scris eu , Drăgoi Logofătul,sin(fiul)lui Popa Tatul of Bezdead in zilele bunului și creștinului io Serban Cantacuzino Basarab voievod..."

Datele cuprinse in numeroase studii și cercetări bibliografice consemnează că in anul 1864 prin adoptarea Regulamentului pentru bibliotecile publice s-a hotărât constituirea unui sistem de biblioteci in toate comunele din țară,însă aceste bune intenții nu s-au concretizat așa cum au fost concepute,pătrunderea lecturii la sate făcându-se cu multe greutate.

Un moment important in evoluția bibliotecilor din mediul rural il reprezintă înființarea de către Ministerul Instrucțiunii,după anul 1898, a 320 de biblioteci

populare sătești,elaborarea unui Regulament unic de funcționare a acestora și cu deosebire activitatea Casei Scoalelor care încă de la înființare (1896) își extinde activitățile în domeniul cultural și spiritual ,ocupându-se și de crearea bibliotecilor sătești și inzestrarea acestora cu cărțile ce interesa populația din comune.

În județul Dâmbovița prin Decizia din octombrie 1898 a Ministerului Instrucțiunii publice și cultelor (condus de Spiru Haret)și din inițiativa Casei Scoalelor funcționau 23 biblioteci sătești fără a avea o activitate de sine stătătoare și local propriu ,ele fiind înființate pe lângă școlile primare.Astfel ,la sfârșitul secolului al XIX-lea asemenea biblioteci activau la Finta,Vârfuri,Gura -Foi,Valea Caselor ,Soțânga,Vișinești,Răcari s.a..Acestea au fost dotate cu cărți de literatură,istoric, religie de către Casa Scoalelor,în listele obligatorii figurând scriitori ca:Alecsandri, Bălcescu,Bolintincanu,Ghica,Gane,Hașdeu,Slavici,Coșbuc,Xenopol,abonamente la Gazeta săteanului și Albina.

Perioada de început a secolului nostru se caracterizează printr-o multitudine de preocupări,concepții și forme de organizare culturală,fapt confirmat de existența unui mare număr de instituții,organizații și societăți culturale concepute și reorganizate după principii care să corespundă cât mai bine perioadei care a marcat intrarea țării noastre într-un nou stadiu al evoluției sale istorice.Aproape fiecare societate ,ligă sau instituție culturală își avea în program și constituirea sau sprijinirea unor biblioteci ,determinând apariția bibliotecilor populare într-un număr însemnat de comune .În anul 1909 sunt consemnate în județul Dâmbovița 33 biblioteci (Brănești,Cazaci,Cătunu,Conțești,Glodeni,Podu Bârbicului,s.a.)ulterior,acestea s-au înființat și în localitățile Aninoasa ,Cornești , Crevedia , Pătroaia ,Uliești, Dragodana și altele.

Asociațiile culturale ce au activat în perioada interbelică, propunându-și pregătirea culturală a populației de la sate au beneficiat și de sprijinul unor personalități de primă mărime. La Morteni , profesorul universitar doctor Dumitru Gerota dona în 1914 o bibliotecă cu 300 volume. La Buciumeni,un grup de tineri înființează casa de citire " Viitorul tinerimii " societate culturală ce cuprindea o bibliotecă cu un fond de 443 cărți și 94 diferite publicații . La Brănești, în 1921 , găsim o bibliotecă sătească funcționând în Casa de citire închiriată în locuința Mariei Pandeleanu unde se organizau conferințe cu participarea profesorului universitar Simion Mehedinti și scriitorului Gala Galaction . Asociația culturală a profesorilor de la Mănăstirea Dealu doneaza Școlii de băieți din comuna Băleni o bibliotecă cu aproape 100 de volume . La Cândești avocatul D.B.Dumitropol inzestrează comuna cu o frumoasă bibliotecă .

Biblioteci populare au mai fost înființate de societățile culturale "Cojasca" ,(în comuna Cojasca , 1926), " Liga culturală " (I.L.Caragiale , 1933)," Moroieni " (Moroieni, 1932) , " Pietroșita " (Pietroșita , 1925), " Ulmi " , (Ulmi , 1934), "Grigore Alexandrescu " (Vulcana Băi , 1934).

Un alt moment important în dezvoltarea vieții spirituale în mediul rural l-a constituit înființarea căminelor culturale al căror program și statut de funcționare au fost elaborate în 1935, acestora revenindu-le "frumoasa chemare de a organiza viața satului în privința sănătății, a muncii, a moralității" . Printre obiectivele ce și le propuneau, un loc însemnat îl ocupa construirea de biblioteci ,dezvoltarea gustului

pentru lectură al sătenilor. În județul nostru din inițiativa acestor instituții apar biblioteci în comunele: Bezdead, Bilciurești, Căndești, Comișani, Dărmănești, Doicești, Glodeni, Gura Ocniței, Mănești, Mogoșani, Nucet, Ocnița, Odobești, Petrești, Potlogi, Răzvad, Valea Lungă, Văleni. Cu toate rezultatele bune obținute trebuie să spunem că preocupările pentru buna funcționare a acestor biblioteci nu răspundeau întotdeauna cerințelor și capacității de receptare a cititorilor.

Între anii 1948-1950 prin crearea de către stat a sistemului unitar al bibliotecilor pe care îl avem astăzi, conceput în cadrul larg al sistemului culturii, în comunele dâmbovitene au fost înființate biblioteci și înzestrate în timp cu un număr de volume ce a crescut și crește continuu.

FLORIN DRAGOMIR

Manifestația culturală dela Târgoviște. Manifestarea bibliotecii publice „D. Athanasie Bujor” Constat- rea „Asociației Târgoviștăilor și dâmbovitănilor” TÂRGOVIȘTE. — Duminică 28 Septembrie. — Arhivă. — Arhivă. — Noembrie. — sau în ziua de sâmbătă a primii. — După pentru Târgoviște, membrii comitetului de. — După „Târgoviște” și al chestiunii culturale. — După „Târgoviște”. — După. — După. Fe liceii membrii comitetului de. — După. laborare și al comitetului comunității. — După. culturală și participat și general G. Po. — După. sărilor D. Dâmboviței și general G. Po. — După. separat, fost ministru, îl col. magis- tra D. D. Athanasie, fost ministru.	Intr. Nr. 10841 22 Oct. 1943	Financiar referat. Primar ss L. Petrescu
	Domnule Primar,	
	Subsemnatii, profesor Ion Calboreanu și z săul Ion Vasileiu, domiciliati în Târgoviște cu onc vă rog să binevoiti a vă considerae invitatul nostru la sezătoarea literară care are loc Sâmbătă 23 Octom brie 1943, la Sala de Arme acordându-ne sprijinul Dv. pentru reusita morală și materială a acestei festivi tăți.	
	Scopul sezătorei fiind creerea unei biblioteci publice locale pentru care și Dv. osteniti nu ne în doim D-1 primar că veti bine voi să rețineti numărul silete pe care -l veti aprecia.-	
	Trimiti incredintarea deosebitei noastre stime.	
		ss I. Vasileiu ss I. Calboreanu
Referat	An onoare a referit Fondul prevăzut pentru cheltuelile culturale s-a angajat în întregime însă rezultans unele economii se poate acor. ajutor	
	Șeful Secției Finan ss A. Cosănoescu	
	Se va ordonansa. Se aproă loco lei	
	Primar ss L. Petrescu	

**IMPORTANȚA AUTOMATIZĂRII BIBLIOTECII
NAȚIONALE ȘI A BIBLIOTECILOR PUBLICE**

Pe fondul schimbărilor radicale produse în structura societății românești după Revoluția din decembrie 1989, politica guvernamentală în domeniul informării și documentării vizează o răsturnare fundamentală de concepție, vizibilă atât în alcătuirea suprastructurilor, respectiv reorganizarea ministerelor culturii și al învățământului, cât și a unităților din rețelele respective.

Două dintre consecințele firești ale acestei noi viziuni sunt autonomizarea și modernizarea bibliotecilor, centrelor și oficiilor de informare și documentare. Odată statuat acest nou concept pe cale administrativă, se impune în mod decisiv o schimbare de mentalitate a factorilor implicați în procesul formativ-informativ. Cu alte cuvinte, este necesară acceptarea și dezvoltarea noii politici culturale la toate nivelele rețelei.

În acest spirit am procedat la o reorganizare fundamentală a serviciilor Bibliotecii Naționale, prin crearea unor mari departamente, eliminând fragmentarea excesivă a activităților specifice și excluzând în totalitate paralclismele. Descentralizarea rețelei de biblioteci publice și creșterea ponderii unităților, ca elemente autonome nu exclude însă prestarea serviciilor centralizate de către Biblioteca Națională și aceasta în scopul asigurării unei viziuni unitare asupra abordării problemelor de strictă specialitate. În privința acestui aspect, comunicarea trebuie să funcționeze optim, pentru a asigura acuratețea instrumentelor elaborate de Biblioteca Națională: Catalogul colectiv al cărților străine intrate în bibliotecile din România, Repertoriul colectiv al periodicelor străine, Bibliografia bibliografiilor nepublicate etc.

Categoric, o latură a preocupărilor destinate consolidării prestigiului performanțelor și utilității sociale a Bibliotecii Naționale și rețelei de biblioteci publice, o constituie modernizarea metodelor și mijloacelor prin care se automatizează activitatea bibliotecilor în general și serviciile publice în special.

Situația actuală este modestă (puțin semnificativă în raport cu nivelul unor biblioteci de renume), chiar dacă ea pare să constituie o performanță, având în vedere sărăcia (indeosebi tehnică) a mijloacelor de care s-a dispus.

Astfel, am realizat un prim pas spre automatizare în domenii cum ar fi:

- bibliografia națională română (cărți, albume, hărți și teze de doctorat, funcționează din 1982);
- extrasele privind cartea tehnică destinată INID (din 1983)

- indexurile Catalogului colectiv al cărților străine (1987) ;
- Repertoriul colectiv al periodicelor străine și Catalogul colectiv (din 1989);

Toate acestea sunt mărturia travaliului reușit la nivelul Bibliotecii Naționale până la Revoluția din decembrie 1989.

Să nu scăpăm din vedere aria de probleme pe care Biblioteca Națională și rețeaua de biblioteci publice trebuie să o aibă în vedere, cu atât mai mult cu cât majoritatea lucrărilor normale pregătitoare sunt executate atunci când se încearcă o judicioasă evaluare a locului în care ne aflăm pe această dorită traiectorie a modernizării prin automatizare.

Dacă imaginăm contribuția pe care automatizarea o poate aduce în:

- achiziții, prelucrare (catalogare, clasificare), control și circulație;
- procesări bibliografice și aplicații de catalog pentru colecții de materiale și destinații speciale ;
- proceduri și mijloace de accesare publică automatizată și extinderea serviciilor publice;
- prelucrările specifice de texte, imagine și cod și a celor de natura editorială;
- perfecționarea mijloacelor și formatelor prin care se valorifică sistematic sau accidental băncile de date ale bibliotecilor;
- perfecționarea schimburilor și intercomunicațiilor în rețeaua bibliotecilor publice și integrarea acestei rețele în sistemul național;
- inventar, gestiune și aplicații interne cu scop administrativ ; realizăm dimensiunea serioasă a efortului material și de muncă intelectuală de înaltă ținută care va trebui investită succesiv, judicios și rentabil în etapele care urmează, dacă vom păstra ambiția de îndeplinire a automatizării.

La ora actuală cea mai mare parte din bibliotecile publice mari (respectiv bibliotecile județene și bibliotecile universitare) sunt pregătite formal să introducă automatizarea serviciilor și a informației. Ele sunt în posesia unuia sau mai multor computere iar dotarea sau completarea dotării chiar dacă implică costuri ridicate nu este imposibilă. Tot în această fază multe biblioteci au acumulat experiență în utilizarea softului CD/ISIS, difuzat gratuit în România prin bunăvoința UNESCO. În această etapă de tranziție softul amintit poate fi folosit cu anumite rezultate deși nu a fost conceput special pentru biblioteci și cu atât mai puțin pentru cele mari (după aproximativ 30.000 de înregistrări produce erori).

Sistemul CD/ISIS este un sistem de stocare și regăsire a informațiilor, construit pentru gestiunea bazelor de date structurate și nenumerice. El poate fi folosit cu succes în sistemele de informare -documentare, datorită facilităților de regăsire a informațiilor stocate în sistem, dar nu este suficient pentru prelucrarea datelor, așa cum este necesar într-o bibliotecă mare, de tipul unei biblioteci naționale.

Principalele dezavantaje ale utilizării acestui sistem într-o bibliotecă mare sunt:

- nu se pot crea baze de date relaționale și, deci, nu se pot stabili legături automate între înregistrări (aceste legături fiind necesare în cazul catalogării pe multinivel).
- lipsa fișierelor de autoritate, absolut necesare pentru o catalogare asistată

-necesitatea proiectării unor programe suplimentare (într-o versiune destul de limitată a limbajului PĂSCAL) pentru orice cerință specifică de prelucrare a datelor.

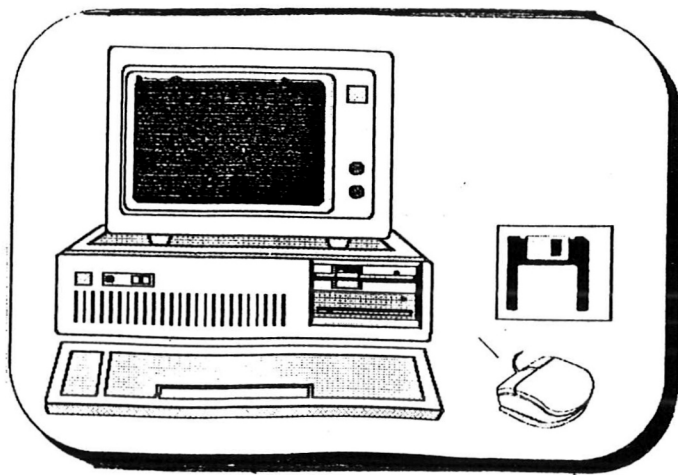
Biblioteca Centrală Universitară din București utilizează softul integrat de biblioteca VUBIS ,iar Biblioteca Națională și Biblioteca Centrală Universitară din Craiova au implantat softul TINLIB. Aceste programe vor fi folosite în curând și de alte biblioteci din ambele rețele.

De asemenea ,trebuie semnalată existența de aproape doi ani a versiunii în limba română a manualului UNIMARC. Acesta, ca format de tip MARC ,este destinat schimburilor de informații bibliografice pe suport magnetic, fiind utilizat la scară internațională .Adoptarea lui în România a fost absolut necesară pentru conectarea țării noastre la rețelele internaționale de informare și documentare.

Pentru bibliotecile din România problema numărului unu rămâne deci posibilitatea achiziționării unui soft specific. Experiența românească în domeniu nu este deloc încurajatoare ,soluția optimă fiind cumpărarea softurilor integrate de bibliotecă din Occident în pofida costurilor acestora . Trebuie să recunoaștem că față de 1990, în această problemă au apărut facilități și anume :acceptarea de către firmele producătoare a plăților eșalonate sau a plății în lei și în mod eșalonat (ca exemplu softul V.T.L.S., comercializat de firma T.T.I.).

Se mai vehiculează încă ideea că achiziționarea de softuri diferite ar avea repercusiuni negative asupra uniformizării transferului de date între biblioteci. Nimic mai fals întrucât softurilor au programe de conversie automată cu ieșire în UNIMARC.

GHEORGHE IOSIF BERCAN
Dir. gen. al Bibliotecii Naționale a României

Considerații asupra managementului de bibliotecă

Din cele mai vechi timpuri biblioteca s-a constituit într-o instituție culturală cu trăsături și funcții specifice. Dintre acestea cea fundamentală constă în înregistrarea și regăsirea la nevoie a informației, suportul evoluând de la piatră la tablitele de lut, de la papyrus la pergament, de la forma de sul la carte, de la manuscrise la tipărituri, iar mai recent la floppy disc, înregistrare video și CD-ROM.

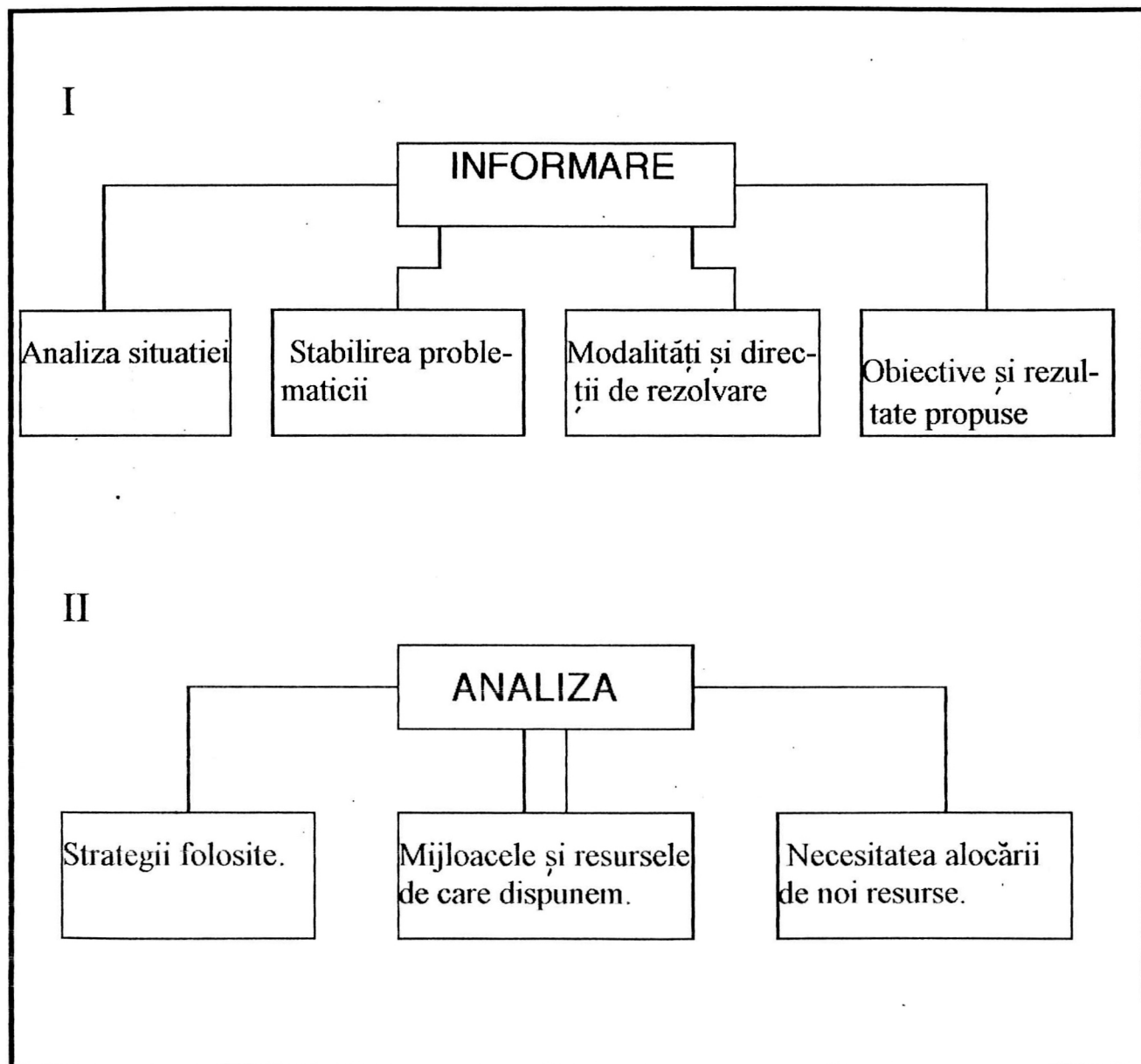
În amplul proces de dezvoltare și organizare al societății contemporane în general, biblioteca, parte componentă a sistemului ca și a subsistemului cultural, trebuie să-și direcționeze activitatea în așa fel încât ea să mențină permanent un echilibru între stabilitate și dinamism, între metodele clasice și cele moderne de interacțiune, între funcția tradițională și tendințele novatoare. Pentru realizarea acestor deziderate este imperios necesară o realistă activitate managerială, bibliotecile adoptând și adaptând principii și metode general valabile în lumea afacerilor, a producției industriale sau a strategiei de guvernare. Pornind de la definiția termenului dat în "Dicționarul explicativ al limbii române" (București, Editura Academiei, 1975) de: "activitate și artă de a conduce. Ansamblul activităților de organizare și de conducere în scopul adaptării deciziilor optime în proiectarea și reglarea proceselor micro-economice. Știința organizării și conducerii întreprinderii", considerăm că definiția subliniată este mai aproape de sfera activității bibliotecare.

Procesul managerial presupune: a lua decizii fundamentale pe baza tuturor informațiilor disponibile la un moment dat previzionând o serie de variante ale dezvoltării, prin fixarea unor scopuri și obiective realizabile într-o anumită unitate de timp; organizarea și coordonarea realizării acestora; supravegherea, controlul precum și evaluarea rezultatelor obținute în vederea unor corecții care să ducă la stabilirea altor scopuri și obiective prin reluarea procesului ciclic la nevoie.

Pentru îndeplinirea acestora în activitatea managerială se desfășoară o serie de etape într-o succesiune logică: analiza situației la un anumit moment; stabilirea problemelor ce trebuie urmărite; modalitățile și direcțiile de rezolvare (previzionare); ce obiective dorim să atingem și ce rezultate; eșalonarea priorităților în timp; a strategiei; de ce mijloace și resurse dispunem; alocarea acestor resurse; fixarea metodelor de acțiune; elaborarea deciziei de acțiune, motivarea acesteia; organizarea unei structuri manageriale pentru realizarea obiectivelor propuse (stabilirea și reorganizarea anumitor structuri, a legăturilor conexe dintre ele, a competențelor și răspunderilor); fixarea resurselor umane antrenate în acțiune, formarea și perfecționarea acestora; etapa importantă a realizării obiectivelor, ce include programarea activităților, eliminarea unor incompatibilități, stimularea acelor membri ai colectivului ce obțin rezultate deosebite, dovedind spirit creator; controlul realizării, evaluarea

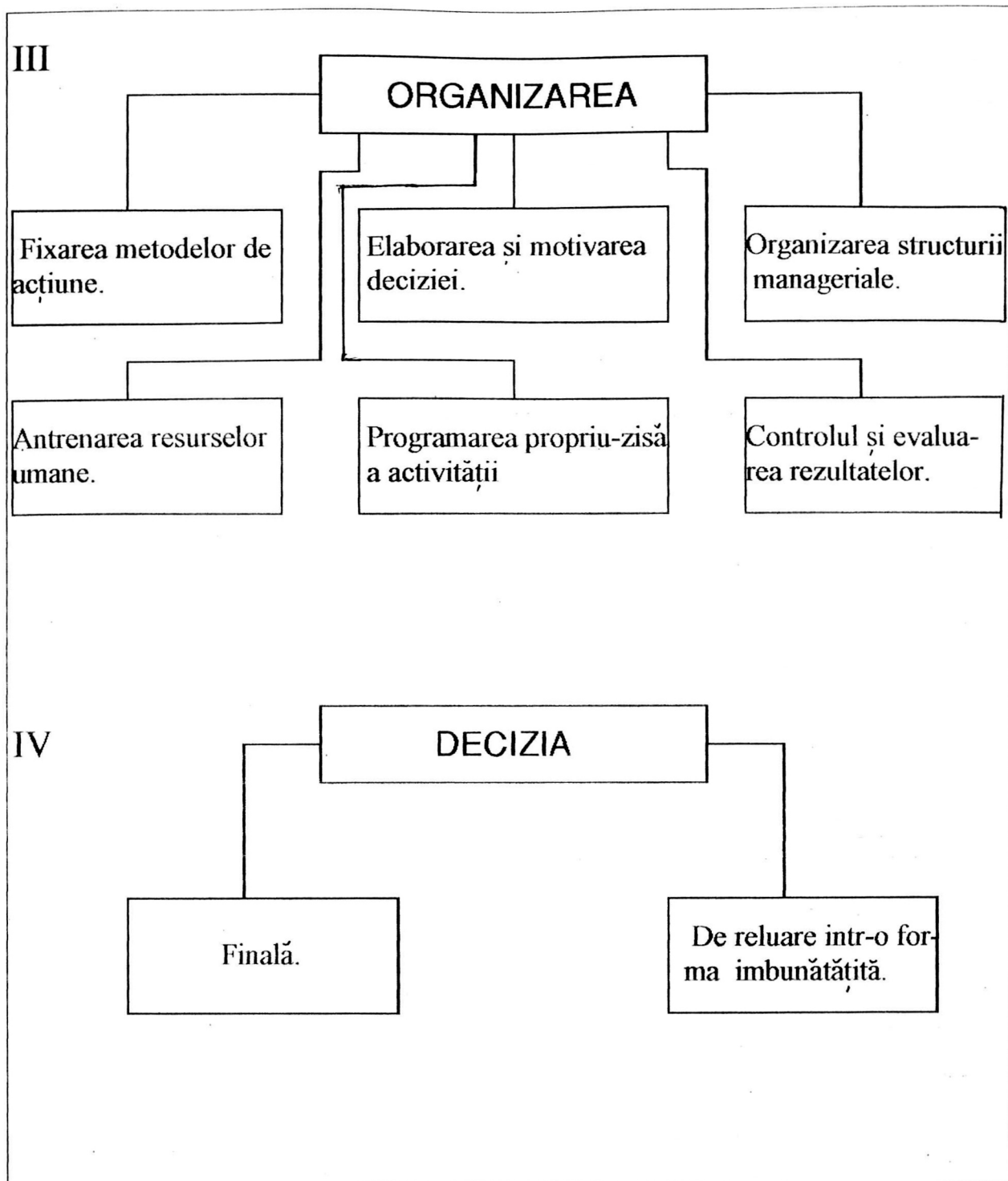
rezultatelor; luarea deciziei finale și, eventual, a celei de reluare a activității într-o formă îmbunătățită.

Schematic o activitate de acest tip se prezintă astfel:

NOTA:

Etapele propuse sunt verigi ale aceluiași proces managerial, ele intercondiționându-se reciproc. Orice eroare sau disfuncționalitate a unei verigi duce la afectarea ansamblului, a actului decizional.

Se poate observa că la baza oricărui proces de management din bibliotecă trebuie să stea informarea și analiza , fără de care nu se pot lua decizii, o decizie tardivă sau cu o fundamentare superficială afectând atât calitatea managerială , cât și activitatea propriu-zisă a bibliotecii . Multe din activitățile desfășurate într-o bibliotecă publică și mai ales cele din bibliotecile județene (concepute ca principale instituții enciclopedice, de conservare a documentului grafic primar , de informare și documentare) presupun desfășurarea într-o unitate stabilită in timp a unor astfel de procese manageriale , atât la nivelul conducerii (director, consiliul de administrație) cât și a celorlalte module , stabilite conform regulamentului de organizare și

funcționare sau prin necesități de moment . Concluzionăm , subliniind încă o dată, necesitatea unei capacități ridicate de adaptare și receptivitate a personalului , pregătirea lui multilaterală , dar și cea a formării de specialiști cu o bogată experiență capabili să infăptuiască o activitate managerială permanentă , de înaltă probitate științifică, în toate compartimentele bibliotecii . Randamentul înalt al instituției bibliotecare constă tocmai în sensibilizarea responsabilității , a nevoii participative la actul de decizie la toate nivelele (inferior , mijlociu și superior) .

Numai astfel biblioteca își va îndeplini menirea sa seculară , aceea de păstrătoare a tezaurului scris al culturii și civilizației umane pe care-l pune cu generozitate la dispoziția utilizatorilor ei , de vârste și profesii diferite .

Victor Petrescu

Dir. Biblioteca Județeană " Ion Heliade Rădulescu "

DAMBOVITA

Programul de perfecționare a pregătirii profesionale -1996-

In baza Ordinului Ministerului Culturii nr.111/aprilie 1995 cu privire la îmbunătățirea cadrului organizatoric al desfășurării activității de perfecționare a pregătirii profesionale a personalului din domeniul culturii și artei, a fost stabilit cadrul organizatoric de perfecționare profesională a salariaților de la bibliotecile: județeană , orașenești și comunale care cuprinde tipurile de programe ce vor fi parcurse în anul 1996 de un număr de 35 de bibliotecari din județul nostru . Astfel :

- un bibliotecar de la Biblioteca județeană - va urma un curs de dezvoltare profesională (specializare) pe probleme privind prelucrarea (descrierea , clasificarea zecimală și cotarea) publicațiilor , organizarea sistemului de cataloage;

- un bibliotecar de la serviciul Studii , cercetare , informare bibliografică și îndrumare metodologică va parcurge un program de informare bibliografică și documentară ;

- un curs privind activitatea bibliotecii publice în rândul copiilor va fi frecventat de o salariață de la Secția împrumut pentru copii ;

- bibliotecarul de la Secția de artă va urma un program cu tematică legată de prelucrarea și valorificarea documentelor audio - vizuale;

- directorul , șefii de servicii și de birou din Biblioteca județeană vor frecventa un program de management al activității bibliotecare ;

- un alt program ce se referă la relațiile bibliotecii cu publicul (cunoștințe în domeniul psihopedagogiei și sociologiei lecturii) va fi urmat de doi bibliotecari de la Biblioteca județeană ;

- responsabilii bibliotecilor orașenești vor fi cuprinși la un program profesional privind prelucrarea colecțiilor , organizarea sistemului informațional , relații cu publicul ;

- șapte bibliotecari de la bibliotecile comunale vor parcurge convocarea a doua a cursului de inițiere " Bazele biblioteconomiei " iar cei ce vor fi încadrați în cinci comune, unde sunt posturi vacante, vor fi trimiși la același curs - convocarea întâi ;

- din zece comune vor fi trimiși bibliotecari la un curs de consolidare a cunoștințelor profesionale .

În anii următori toți bibliotecarii din rețeaua așezămintelor culturale vor urma aceste programe de pregătire profesională ce își vor dovedi eficiența în modernizarea actului de lectură , în satisfacerea optimă a cerințelor cititorilor pentru informare și documentare .

FLORIN DRAGOMIR

BIBLIOTECAR - CITITOR

Pentru biblioteca publică , relația cu cititorul este fundamentală . Prin cititor biblioteca se exprimă ca instituție deschisă , orientată către punerea în circulație a tezaurului informațional . De aceea , activitatea cu publicul se constituie în element definitoriu al bibliotecii publice .

Cum se raportează bibliotecarul la cititor? S-ar putea răspunde simplu : îi oferim ce ne cere . Este libertatea fiecăruia de a citi ceea ce crede necesar și util pentru interesele și aspirațiile lui . Poziție corectă în sine . Numai că omul are față de bibliotecă la fel ca și față de orice instituție publică , exigențele lui , mentalitățile sale . El se adresează unei structuri organizaționale nu doar pentru a-și satisface un interes strict pragmatic . Dincolo de serviciul de împrumut al cărților , cititorul tinde să vadă în bibliotecă un spațiu spiritual și social în care să se regăsească cu toată bogăția sa sufletească . Relația bibliotecarului cu cititorul este , în fapt , o relație cu universuri umane singulare . Fiecare are propriile așteptări , orizonturi de cunoaștere . Prin urmare , cunoașterea cititorului este o condiție a eficienței actului formativ realizat de bibliotecă .

Așadar , biblioteca nu este un simplu depozit de cărți , o magazie unde sunt înghesuie tipărituri iar bibliotecarul un mânăitor de materiale , cum din păcate se mai gândește încă , și nu de către oameni simpli , ci de intelectuali venerabili , unii chiar membri ai celui mai înalt for științific al țării . Biblioteca reprezintă coloana vertebrală a culturii unei comunități . Cercetări sociologice au confirmat poziția privilegiată a bibliotecii ca instituție de educație . De pildă , în educația adulților , din ansamblul factorilor sociali , culturali și educativi , bibliotecile sunt menționate de cea mai mare parte a populației . Rezultă de aici o idee foarte importantă : interesul pregnant pentru bibliotecă , ceea ce constituie o premisă esențială a acțiunii și asupra publicului . În pofida asaltului puternic al mass-media , cu deosebire a televiziunii , o bună parte a publicului discernе valoarea și virtuțile bibliotecii în formarea individului . De aici rezultă obligațiile și răspunderile slujitorilor cărții față de cei ce le acordă credit deplin . O acțiune în consens cu cunoașterea comportamentului cititorului se impune de la sine .

Studiul psihologic și sociologic al lecturii este o operație complexă cu rigori științifice și morale bine stabilite . Asistența specialistului în investigarea fenomenelor sociale este absolut necesară . Stă însă în puterea fiecărui bibliotecar de a examina profilul spiritual , opțiunile , interesele , aspirațiile și preferințele cititorilor . Cu alte

cuvinte , oricine lucrează in bibliotecă trebuie să dispună de experiență in a descifra atitudini , comportamente , reacții ale cititorilor . Deprinderea de a cunoaște oamenii se câștigă in timp , prin exercitarea profesiei dar și printr- o instrucție adecvată . Aceasta cere efort sistematic , după un plan structurat .

Evident , sunt persoane cu talentul de a sesiza ușor trăsături și particularități ale semenilor săi . Alții nu dispun de asemenea inclinații . Dar in ambele cazuri se impune pregătirea necesară . Numai cunoașterea spontană nu este suficientă . Acest tip de observație poate fi înșelător iar raportarea bibliotecarului la cititor să fie ineficientă , dacă nu cu consecințe negative .

S-a dovedit de-a lungul istoriei că in multe situații investigarea spontană, luată drept etalon al cunoașterii , a fost nocivă pentru om și societate . In acțiunea practică din bibliotecă cititorul este un component central, iar relația cu el, așezată pe temeiul unei înțelegeri a universului său spiritual este intrinsecă procesului de educație . In acest sens , bibliotecarul este **invățătorul** , cel ce transmite lumina spiritului uman in toate mediile și la toți oamenii .

Dr. Constantin Schifirneț
Serviciul bibliotecii din Ministerul Culturii

Modalități privind îndrumarea lecturii copiilor

"... trebuie sa aratam copilului viata asa cum e, cu bucuriile si prapastiile sale, ca nu cumva intrand in lume -dezarmonia dintre lumea reala si lumea din mintea sa, sa-l duca la deceptie, la pesimism, la lipsa de vointa..."

GEORGE COSBUC

Si sub acest indemn Secția de imprumut pentru copii "Ion Alexandru-Brătescu-Voinești " a Bibliotecii județene Dâmbovița își programează și desfășoară activitatea, asigurând nu numai satisfacerea cerințelor de lectură specifice particularităților de vârstă ale copiilor ci și îndrumarea individuală și in grup a lecturii acestora . Fiind un obiectiv de mare importanță pe agenda de lucru a bibliotecarului , avem in vedere să cunoaștem cât mai bine trăsăturile individuale, comportamentul fi-

ecărui cititor - copil cunoscând că acesta va răspunde în felul lui lecturii unei cărți , va înțelege acțiunea și va trăi emoțiile conflictului după nota specifică temperamentului său după modul de dezvoltare a gândirii și sensibilității sale .

Organizată într-un spațiu propriu (Calea Domnească , 235) secția pune la dispoziția tineretului și copiilor un fond de peste 40.000 publicații din toate domeniile cunoașterii . În acest an am achiziționat 520 volume , dispunem de abonamente la ziare și reviste specifice copiilor . În îndrumarea lecturii acestora ținem seama de cerințele procesului instructiv - educativ reflectate în programele școlare, de oferta editorială prezentă și de perspectivă .

Împreună cu biroul completare , evidență , prelucrare , catalogare și clasificare al instituției noastre am avut în atenție să completăm fondul cu cărți din domeniile preferate de copii și tineri, scrise de autori solicitați de aceștia, precum : M.Eminescu, I.L.Caragiale , I.Creangă , I.Slavici , Emil Gârleanu , J.Verne , literatura S.F. etc. Pe lângă fondul de publicații punem la dispoziția cititorilor diafilme , diapozitive , discuri cuprinzând creațiile marilor scriitori romani și străini . Colectiile sunt organizate pe criterii tematice în concordanță cu bibliografia școlară , cu cerințele de studiu , documentare și lectură ale copiilor .

Dispunem de o sală de lectură special amenajată , cu un fond de referință , periodice românești și străine adecvate vârstei și preocupărilor cititorilor și de o sală pentru jocurile preșcolarelor și școlarelor mici .

Pentru informarea cititorilor există cataloage alfabetice , tematice , ilustrate , alte fișiere precum " Lectura școlară obligatorie pe cicluri (I - IV, V- VIII)", " Din lumea păsărilor și animalelor " , " Literatura S.F. " , " Istorie națională și universală " , " Mari descoperiri geografice " etc.

Pentru îndrumarea lecturii cititorilor ne stau la dispoziție modalități diverse cărora încercăm să le dăm concretete , acestea conducându-ne spre universul sufletesc și de cunoștințe al lor, univers reprezentând cheia unei bune cooperări în relația bibliotecar - cititor , cititor - bibliotecar . Pornind de la ideea că bibliotecarul , în mod necesar posedând și cunoștințe pedagogice, poate influența formarea copilului ca bun cititor acordăm atenție conversației de inițiere realizată individual sau în grup în cadrul căreia pe lângă prezentarea bibliotecii , a colecțiilor , cataloagelor , a importanței acestora realizăm o discuție în sala de lectură , frumos mobilată , dotată cu lucrări de referință specifice vârstei , cu aparate audio, video , case-te, propunându-le și manifestări literare ce le organizăm în scopul dezvoltării orizontului lor de cunoștințe. Cu acest prilej purtăm discuții scurte despre cărți , personaje , teme ce îi interesează , fiind totodată, receptivi la sugestiile acestora .

Studiem cu atenție " Fișa cititorului " reținând gustul pentru anumite genuri ale creației umane , făcând recomandările convenite asupra unor scriitori , opere, necesare în formarea și dezvoltarea personalității copilului încă din această perioadă .

Intervenim cu tact pentru îndrumarea lecturii sugerând scriitori , opere necesare pregătirii științifice, de cultură generală a elevilor . Concluziile le valorificăm în activitatea de completare curentă a fondului de publicații. În practica muncii noastre folosim cu rezultate bune discuțiile cu părinții copiilor în care subliniem valoarea

lecturii , importanța acesteia în instruirea și educarea elevilor , genurile preferate , necesitatea respectării regulamentului cititorului .

Tinem o legătură permanentă cu școlile din municipiul Târgoviște , cu Clubul copiilor , cu comisiile profesorilor de limba și literatura română, împreună cu care desfășurăm diverse manifestări culturale sub generice ca : "Din lumea minunată a copiilor " , " Universul și miracolul copilăriei". În acest cadru au loc dimineți de basm, medalioane și concursuri literare , expoziții de carte , audii muzicale , alte activități dedicate scriitorilor români și străini care au evocat în operele lor copilăria . Zilei Internaționale a cărții pentru copii , Zilei Internaționale a copilului le-am consacrat, de asemenea , activități complexe în cadrul cărora elevii au avut posibilitatea să se întâlnească cu scriitori târgovișteni , autori și editori de carte pentru copii.

Pentru a răspunde mai bine opțiunilor de lectură ale tinerilor cititori considerăm că ar fi bine ca în activitatea editorială să fie reeditate operele scriitorilor clasici români și universali pentru a acoperi cerințele lecturii obligatorii și facultative prevăzute de programele școlare . În acest scop am înaintat propuneri concrete unor edituri locale și din afara județului .

Fiind conștienți că printr-un dialog permanent ce îl purtăm cu cititorii putem contribui la creșterea prestigiului secției noastre ne vom preocupa și în viitor să găsim noi modalități , de a le perfecționa pe cele cunoscute, asigurând în acest fel o îndrumare eficientă a actului de lectură în rândul tinerilor, imperativ atât de necesar acestei perioade de formare a lor pentru viață , pentru societate .

Rodica Alexandru
Secția împrumut pentru copii

Biblioteca comunală CONȚEȘTI la a 85 - a aniversare

Din monografia satului Bălteni (ce aparține comunei Conțești) rezultă că odată cu reclădirea școlii primare care luase foc , se înființează un muzeu școlar și o bibliotecă ce se mută într-un sediu propriu (la Căminul Cultural " Tache Protopopescu ") în anul 1910.

În cei 85 ani de activitate, am parcurs același drum ca și celelalte biblioteci populare sătești, ajutând la răspândirea culturii în acest mediu cu micile colecții de care dispuneam. În primii ani ai existenței sale, biblioteca primește sprijinul Ministerului Instrucțiunii și Casei Școlilor care începe prin activitatea de triere a cărților destinate satelor și de înzestrare a bibliotecilor .

În prezent biblioteca comunală Conțești are un fond de 6.355 volume acoperind toate domeniile cunoașterii . Anual atrage la lectură peste 400 locuitori

dintr-un larg spectru socio - profesional, cărora le împrumută spre consultare aproximativ 3.000 volume .

În acest an am organizat împreună cu celelalte instituții de educație din comună manifestări culturale primite cu interes de participanți pentru modul atrăgător de desfășurare și conținutul informațiilor difuzate . Printre acestea menționez întâlnirea cetățenilor , a cititorilor cu fiii satului, de sprijinul cărora vor beneficia și instituțiile de cultură din comună , spectacolul concurs " Ateneul popula " menit să împrospăteze tradițiile folclorice , să asigure continuitatea jocului și cântecului popular pe aceste meleaguri . Cu ocazia zilelor de 8 Martie și 1 Iunie , s-au prezentat montaje literare dedicate femeilor , copiilor . Periodic la sediul bibliotecii au loc dimineți de basm , sezațiuni și medalioane literare , sunt expuse în cadrul unor expoziții noutățile editoriale.

Momentul aniversării înființării bibliotecii l-am pregătit cu multă grijă . Au fost prezenți cititori de vârste și ocupații diferite , reprezentanți ai autorităților locale, ai Bibliotecii județene , bibliotecari din comunele învecinate . Mesajele ce mi s-au transmis , alături de respectul ce îl datorăm tradițiilor culturale din comună , constituie și un îndemn pentru a ne îmbunătăți activitatea, satisfacând cât mai bine interesele și cerințele de lectură ale locuitorilor .

Pornind de la ideea că biblioteca este un altar al cărții , ulciorul din care se astampără setea de cunoaștere a cititorului , un rațiu cu multe izvoare , consider că orice efort ce îl facem pentru situarea acesteia în ierarhia instituțiilor de cultură , ca fiind una din cele mai importante, este deosebit de necesar în derularea actualului act educațional .

Angela Alexandrescu,
bibliotecar comuna CONTESTI

Tiparituri țargovistene in timpul lui Matei Basarab

In perioada dezvoltării societății feudale pe pământul românesc, consolidarea autorității domnești pe plan intern, a coincis cu o fertilă activitate pe tărâm cultural.

La sfârșitul secolului al XV-lea începutul secolului al XVI-lea cultura feudală cunoaște o perioadă înfloritoare. Este perioada ctitorilor de biserici, a capodoperelor arhitecturale din Tara Românească și Moldova, a manuscriselor de o deosebită valoare artistică de la curtea lui Ștefan cel Mare, a apogeului literaturii medievale (Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie), a folosirii consecvente a limbii române în scris.

În acest context de puternic avânt cultural, trebuie încadrat și fenomenul apariției la începutul secolului al XVI-lea în Țargoviște a tiparului, ca rod al unui nivel superior de viață economico-socială, politică și, nu în ultimul rând, culturală.

Activitatea tipografică țargovișteană cunoaște mai multe perioade, cea a primelor tipărituri, a lui Dimitrie Liubavici și Coresi, cea din vremea lui Matei Basarab, cea datorată lui Antim Ivireanul.

Domnia lui Matei Basarab a constituit pentru Țargoviște "epoca de aur" a orașului. Viața economică susținută de "cupeți" (negustori) străini prin schimburi de mărfuri cu negustori români, a adus

un trai mai bun în oraș. Populația orașului se ridică în acea vreme, după confirmarea lui Paul de Alep, la 60.000 de locuitori. Alături de Mănăstirea Dealu, se afirmă ca o cetate a culturii Mitropolia. După cipriotul Luca și după Grigore (tot grec), mitropoliți ai țării, cu sediul la Țargoviște, se instalează Teofil (1634-1648) și Ștefan (1648-1653), români de origine. Aceștia din urmă au luptat mult pe tărâm cultural impunând idealurile unei culturi naționale materializată, pe cât se putea, chiar în limba română. S-au

intrecut în această vreme la Țargoviște, trei curente literare susținute toate de cărturari bine pregătiți, cultivați în spiritul umanismului clasic greco-latin. Ideile lor,

proiectele de reorganizare locală a vieții intelectuale se îndreptau în trei direcții : școala de profil superior, cu limba de predare greacă și latină; tipografie nouă în oraș pe lângă mitropolie, pentru imprimare de cărți și în românește ; redarea prestigiului vechii culturi slavone în școli.

Toate acestea convergeau spre ideea că Târgoviștea trebuie să fie centrul de unde să iradieze în restul țării înnoirile de cultură .

Politica editorial - tipografică a lui Matei Basarab se circumscrie acestei idei, urmărind să substituie limbii slavone, ca limbă de cult, limba noastră românească .

Totodată , prin cartea slavă tipărită se afirma un privilegiu cultural între popoarele vecine , de limbă slavă, care nu aveau tipografii, iar prin cărțile juridice se urmărea întărirea privilegiilor de clasă, penalizând sever cele mai mici abateri care lezau ordinea feudală.

Matei Basarab concepe o concentrare a mișcării culturale în Târgoviște(în jurul Curții Domnești și a Mitropoliei) prin școală, tipar și bibliotecă. El este acela care mută atelierul tipografic de la Govora la Târgoviște, înzestrându-l cu piese noi (teasc tipografic , turnătorie de litere) . Meletie Macedoneanul care lucrase în tipografie la Câmpulung (1635), apoi la Govora (1642) se mută la Târgoviște. De altfel , tipărirea " Evangheliei învățătoare " , începută la Govora este întreruptă , terminându-se apoi în Târgoviște, la Mănăstirea Dealu (1644). Aceasta tipografie (1644-1652) avea litera nouă mică , tăiată subțire . Meșterii tipografi , în majoritate , sunt cei mutați de la Govora : Proca Stanciovici (1644) sau Stanciulovici (1647) ; Radul, " feciorul lui Stoica ot grad Târgoviștea " (1644) ; Tudor Dimitrievici , sârbul și

"Stănilă , feciorul lui Ivan Sima ot Mala ocna "(1644); "Ivan ieromonahul ... din Bosnia, din locul Kamengrad din Mănăstirea Gomionita " ; rutenii " Dimitrievici - Teodor și Lupin " .

Se observă clar că Mănăstirea Dealu devenise un centru tipografic pentru toți creștinii din Balcani. Limba cărților slave ale epocii este slavo-rusa (cu excepția Triodului Penticostar, care este slavo-sârbă). Ornamentația cărților imită de aproape gravurile foștilor ucrainieni tipărite la Lwov și Kiev.

Tipografia de la Mănăstirea Dealu era a domnului ; acesta era proprietarul , el hotărând asupra cărților ce trebuiau să apară, suportând adesea cheltuielile acestora. Astfel , doamna Elena , soția lui Matei Basarab, suporta cheltuielile de imprimare pentru " Imitația lui Christos" și Triodul Penticostar. Mai cheltuiau pentru imprimarea cărților : mitropolitul țării , alți slujitori ai bisericii (ierodiaconul Mihailă , pentru " Pogribania preoților " , (1650) sau chiar mănăstirea prin egumenul ei (arhimandritul Ioan) finanțează imprimarea " Slujebnicului , (1646)

Tipărișturile de la Dealu ca și cele din " Cetatea de scaun - Târgoviște " oglindesc realități materiale în legătură cu vechea noastră cultură, ele cuprind știri privitoare la ideologia feudală a vremii. Se fac aprecieri în prefața " Evangheliei învățătoare " , că oamenii nu cunosc arta și nevoia lecturii ("meșterul scripturilor "), asemenea neștiutori fiind " corabie fără cârmă în mijlocul mării și trage încoaci și incolo , ca pe niște orbi și cea de apoi se afundă " , alții au lumina în mână (citesc), dar în viață nu vor să aplice roadele lecturii.

Putem considera aceste rânduri printre primele indemnuri și îndrumări în

limba română asupra artei și necesităților lecturii.

Ideologia feudală a vremii are ca reprezentant de frunte pe Udriște Năsturel (1579-1650) și pe sora acestuia Elena (1598-1653), soția domnitorului. Udriște era un erudit cărturar, scria prefețe și versuri la cărțile care se imprimau, primea vizitatorii străini ai țării, traducea din latinește în slavonește. Prietenia acestuia cu Varlaam, lupta lor comună pentru păstrarea tradiției și credinței ortodoxe este materializată prin publicarea de către Varlaam la Târgoviște (probabil la tipografia Dealu) a violentei sale polemici, cartea care se cheamă "Răspunsul împotriva catehismului calvinesc". De altfel, tipărirea de către Elena Doamna cu bani proprii a "Triodului Penticostar" (1649) ce se adresa tuturor creștinilor ortodocși, demonstrează, după cum afirmă Nicolae Iorga ("Doamna Elena a Țării Românești ca patroană literară", Buc., 1932, f.64), că "tipărirea de la 1649 a Doamnei e în legătură cu un mare plan al lui Matei Basarab de a da cărți de slujba întregii lumi slave din preajma lui".

"Imitația lui Christos" este ultima carte în care apare indicată tipografia românească de la Mănăstirea Dealu (1647), iar "Mystirio" (1651) prima carte care anunța instalarea tipografiei la Mitropolie: "tipărite într-o cinstită casă a Înălțării Domnului nostru Isus Hristos", confirmând faptul că reparațiile Mitropoliei Târgoviște luaseră sfârșit. Aici își va desfășura o rodnică activitate mitropolitul Țării Românești, Stefan. El ia hotărârea tipăririi celor trei cărți de slujbă "Progri-bania preoților", "Mystirio" și "Târno-saniania bisericilor" (1650-1652) în slavonește, dar cu tipicurile traduse în limba română pentru a fi înțelese de toți, pentru

a pleda toți în mod unitar în desfășurarea ceremoniilor bisericești.

Momentul central al activității acestei tipografii este pravila feudală "Indreptarea legii" (1652). Ea conține în prima parte mijloacele de penalizare a celor vinovați, în special pedepsirea iobagilor, legiferând astfel înăsprirea situației lor în relațiile cu marii feudali. Cea de a doua parte are un conținut de drept canonic, făcând istoria Bisericii Răsăritului, a

TIPĂRITURI DIN EPOCA LUI MATEI BASARAB

1. Evanghelie învățătoare, slavonește, Govora - Târgoviște (Manastirea Dealu), 1642.
2. Evanghelie învățătoare, slavonește, Târgoviște (Manastirea Dealu), 1644.
3. Răspunsul împotriva catehismului calvinesc, întocmit de Varlaam, mitropolitul Moldovei (Târgoviște, Manastirea Dealu) 1645.
4. Liturghier (Slujebnic), slavonesc, tipărit de Arhim Ioan, Târgoviște (Manastirea Dealu) 1646.
5. Slujebnic, slavonesc, tipărit de Procop Stancioviți și Radu Stancioviți, Târgoviște, 1646.
6. Imitația lui Christos, de Thomas a Kempis, slavonește, tipărită de Udriște Năsturel, Târgoviște (Manastirea Dealu), 1647.
7. Penticostar, slavonesc, Târgoviște, 1649.
8. Pogri-bania preoților, slavonește și românește, Târgoviște, 1650.
9. Mystirio (Sacrament), slavonește, Târgoviște, 1651.
10. Indreptarea legii, Târgoviște, 1652.
11. Târno-sanianie, slavonește și românește, Târgoviște, 1652.

sinoadelor ecumenice, a soboarelor apos-

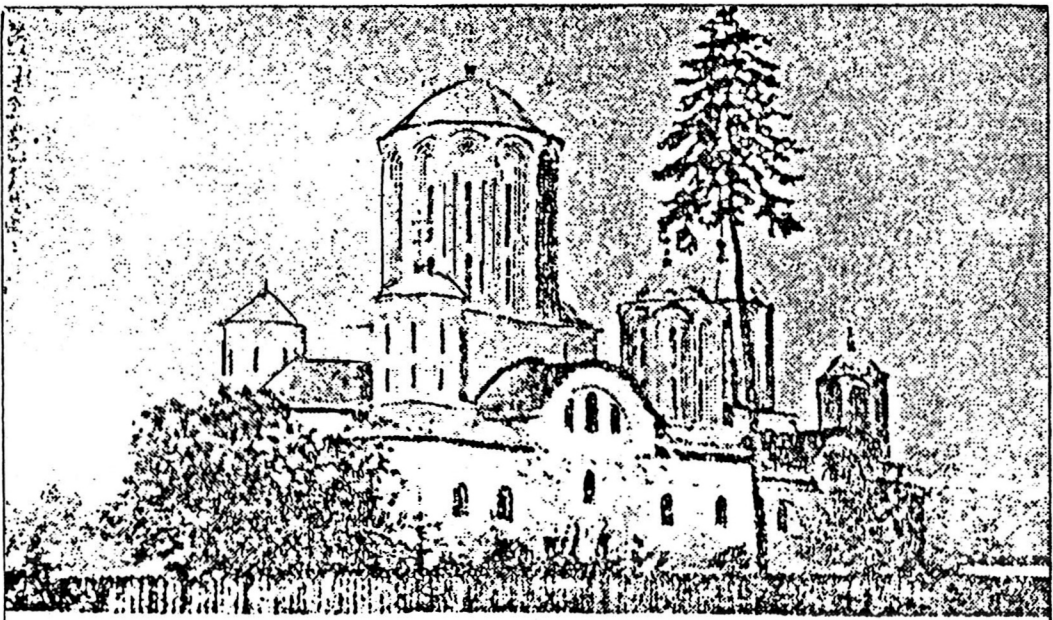
tolești. Importanța lucrării crește prin faptul că în ea găsim o serie de mențiuni culturale și sociale despre alfabetul slav, definiția gramaticii, reședintele patriarhilor, mitropoliților și episcopilor ortodocși, nomenclatura dregătorilor bisericești, un tratat de epistolografie (manual cu model de corespondență protocolară între aristocrația ierarhică clericală și cea laică).

Găsim, de asemenea, o serie de pasaje care combat superstițiile (credința în strigoi, vârcolaci) sau oglindesc stări și moravuri sociale ("preotul va vracii, va tăia vinele"), arătându-se că preotul îndeplinea și unele atribuții medicale.

După acest an, 1652, nu mai întâlnim cărți tipărite la Târgoviște timp de cinci decenii.

Considerăm că din cele trei etape distincte prin care a trecut viața culturală și editorial-tipografică a Târgoviștei (1508-1830), cea mai rodnică a fost cea a domniei lui Matei Basarab (în special între 1644-1652). Ea a demonstrat, ca și celelalte, că Târgoviștea, ca veche capitală a Țării Românești a jucat un rol de seamă în evoluția culturii și literaturii noastre naționale.

Constantin Condrea
Dir. Filiala Arhivelor
Statului Dambovita.

Vedere a vechiului lăcaș al Mitropoliei Tîrgoviște.

ORGANIZAREA COLECȚIEI DE MANUSCRISE A BIBLIOTECII JUDEȚENE

Păstrătoare de-a lungul unei civilizații umane a documentelor grafice, iar în ultimul timp și a celor audio-vizuale, biblioteca se constituie ca principală sursă de informare și documentare.

Marile biblioteci din țara noastră dețin în categoria de mai sus și importante colecții de manuscrise literare. Considerăm că acestea își au locul în biblioteci, și nu în altă parte, din următorul considerent: opera tipărită (volume rare, antume, postume, antologii, volume de critică), fac obiectul de achiziționare, conservare și valorificare prin biblioteci. Alte materiale (discuri, diapozitive, diafilme, filme, casete audio și video) alături de manuscrise și alte însemnări vin să întregescă profilul scriitorului, în așa fel ca el să fie cât mai bine și fidel receptat de cititor.

Colecția de manuscrise a bibliotecii noastre numără peste 1.500 unități de la peste 300 personalități românești clasice și contemporane. Făcând o trecere în revistă a colecției observăm că avem următoarele tipuri de manuscrise:

- două volume de carte în manuscris (800), pagini traduse de Alexandru Iacobescu (Werther de Goethe; Sângele morților de Maurice Zermatten)

- Manuscrise literare propriu zise (poezii, articole, eseuri, pagini de proză) unele inedite, altele publicate. În această categorie se regăsesc cele ale unor scriitori reprezentativi ai literaturii române: Miron Radu Paraschivescu, Alexandru Philippide, Ion Barbu (inedit), Ion Minulescu (inedit), Ionel Teodoreanu (inedit), George Bacovia, Gala Galaction, Geo Bogza, Vasile Militaru, Marin Preda, Gib Mihăiescu, Tzigara-Samurcaș, Alexandru George, Marin Sorescu, Emil Botta, Dimitrie Stelaru, Ion Marin Sadoveanu, s.a.. Ele au fost achiziționate de la personalități dâmbovițene care au avut relații de colaborare sau prietenie cu scriitorii sus menționați.

- Corespondența, adrese, însemnări. Corespondența este purtată între Biblioteca județeană și diverse personalități, între scriitori și redacțiile unor reviste literare, între scriitori din țară și oameni de cultură dâmbovițeni. Dintre aceștia amintim pe: Tudor Arghezi, Ion Minulescu, Perpessicius, Torouțiu, Agatha Grigorescu-Bacovia, Serban Cioculescu, Alexandru Rosetti, Radu Tudoran, Liviu Rebreanu, Lucian Blaga, Octav Dessila, Constantin Noica, Iorgu Iordan, Dan Simonescu s.a.

- Efemeride (cărți de vizită cu însemnări sau dedicații, cărți poștale cu scurte adnotări și însemnări, contracte de editură) de la Lucia Demetrius, N.D. Cocea, Serban Cioculescu, Vasile Voiculescu, Victor Eftimiu, Eugen Relgis, Laurențiu Fulga, Neagu Rădulescu, Ion Petrovici, Octav Sargețiu, Cicerone Theodorescu, Sașa Pană, Ion Pas, Eugen Lovinescu, Aurel Tita, Virgil Carianopol.

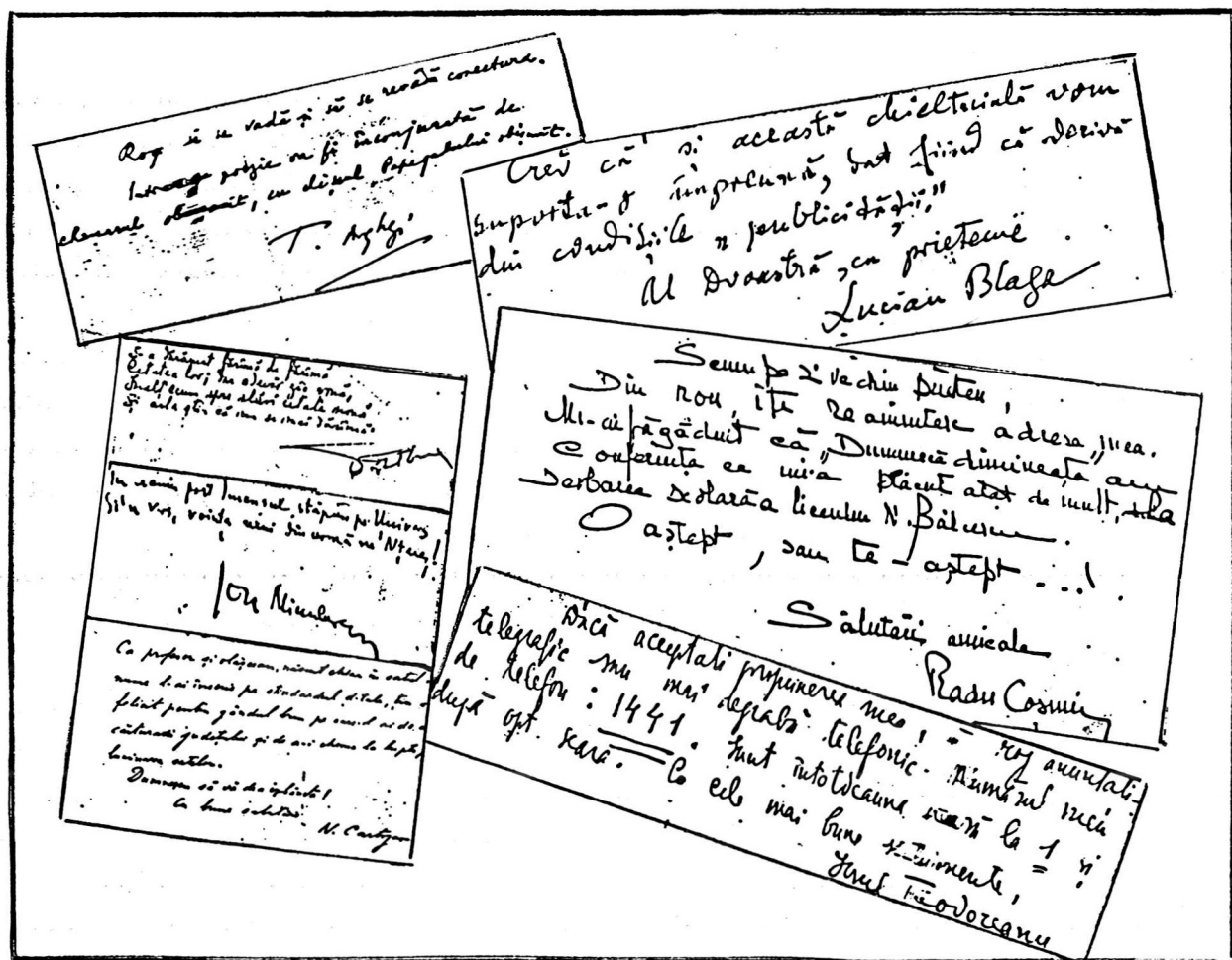
Totodată în colecția noastră: Iconografica deținem un număr însemnat de fotografii cu însemnări și dedicații autografe: Matei Alexandrescu, Ury Benador, Mircea Damian, Laurențiu Fulga, Gaby Michăiescu, Mircea Streinul s.a..

Tinând cont de tradițiile culturale in timp ale Târgoviștei precum și de viața literară contemporană ne-a preocupat permanent constituirea unui fond valoros, pe lângă cel de cărți, de fotografii și manuscrise aparținând unor scriitori, oameni de cultură care s-au născut sau au trăit o anume perioadă de timp in acest perimetru de spiritualitate românească. Așa au intrat in colecția noastră manuscrise de la Radu Petrescu, Radu Cosmin, Matei Alexandrescu, I.D. Pietrari, Vasile Florescu, Victor Brânduș, Lazăr Dinescu, Vladimir Diculescu s.a.

Lucrând de câțiva ani la Dicționarul de literatură al județului Dâmbovița am intretinut o bogată corespondență cu slujitori ai scrisului atât din Targoviște și județ, precum și cu cei aflați in alte localități și din diaspora. Avem manuscrise de la: Mircea Horia Simionescu, Constantin Manolescu, Daniel Drăgan, Alexandru Mircescu, Stefania Stanca, Nicolae Neagu, Grigore Arbore, Marin Ionită, Marin Bucur s.a..

Valoroasa noastră colecție dă posibilitatea unor investigații privind evoluția culturală târgovișteană și cunoașterea de către cercetători și publicul larg a contribuției unor instituții, asociații, societăți, oameni de cultură, la menținerea unui efervescent climat cultural, la perpetuarea lui in timp.

Serghe Paraschiva
Colecții speciale

FLORESCU, VASILE

(4.IV.1915, Manga - Com. Voinesti , jud. Dâmbovița - 14.IV. 1982, București)
 Filosof, estetician, filolog, istoric al culturii.

Studii liceale la " Ienăchiță Văcărescu " din Târgoviște , absolvite in anul 1936. După terminarea Facultății de litere și filosofie a Universității din București (1940), profesor suplinitor la liceele " Petru și Pavel " (Ploiesti), " Ienăchiță Văcărescu " (Târgoviște), " Aurel Vlaicu " , " Mihai Viteazul " , " Gheorghe Lazăr " (București) și la școli elementare de la periferia Capitalei. Mai studiază la Școala Normală Superioară (1942) și la Institutul Francez de Studii Inalte.

Își formează temeinice cunoștințe de lingvistică, estetică , teoria literaturii , teoria culturii , istorie, logică , filosofie. Poliglot , cunoaște latina , greaca , franceza , germana , italiana .Debutază in revista " Cadran ". Mai publică la : " Comentar " , " Universul literar " , " Luceafărul " , " Gazeta literară " , " Viața Românească " , " Revista de filosofie " , precum și la " Psilosophy and Rhetoric , Pennsylvania , SUA , " Il Verri " , Milano.

In 1968 ii apare primul volum " Conceptul de literatură veche . Geneză și evoluție. Rolul său in istoria artei și a teoriei literaturii " , urmat de " Retorica și neoretorica . Geneza. Evoluție. Perspective ". Publică și in străinătate " La rivoltuzione della retorica nella filosofia contemporanea " , " Rhetoric and it' s Relabilitation in Contemporary Philosophy " ; " La retorica nel sviluppo storico " .

Apreciat elogios de specialiști români (Tudor Vianu , Al. A. Philippidi, Dan Simonescu , Dan Zamfirescu) sau străini (Vittore Branco, Emilio Mattiali , Georgio Riccioli , James J. Murphy).

Membru al Academiei de Științe Sociale din Bologna , membru al Societății Internaționale de Istoria Retoricii , corespondent al Societății Americane de Retorică, membru al Uniunii Scriitorilor din România .

Au rămas in manuscris eseurile: " Poetica , geneza și evoluție " ; " Criticologia, bazele ei filosofice și istoricești " . In ultimii ani ai vieții donează cea mai mare parte a bibliotecii sale , cu unele lucrări unicate in țară, Bibliotecii Județene " Ion Heliade

Rădulescu " din Târgoviste și Muzeului Județean Dâmbovița.

Scrisul său care pune probleme , doreă reabilitarea retoricii , înțeleasă nu atât ca o disciplină literară , cât ca un complex de tehnici augmentative . El sincronizează cercetările românești originale la cercetarea mondială in domeniu , aducându-i noi contribuții. Dintre acestea urmărirea unui concept de la originea , dezvoltarea și apoi prăbușirea lui , legătura intrinsecă dintre retorică și umanism , transformarea retoricii dintr-o disciplină filosofică într-una literară ,sunt cele mai notabile .

Din opera scriitorului :

- *Conceptul de literatură veche. Geneză și evoluție . Rolul său in istoria artei și teoriei literaturii.* Bucuresti , Editura Stiintifică ,1968.

- *Retorica și reabilitarea ei in filosofia contemporana.* București , Editura Academiei R.S.R.,1969.

- *La rivoluzione della retorica nella filosofia contemporanea* .Milano, Feltrinelli , 1970.

- *Rhetoric and it's Relabilitation in Contemporary Philosophy* .The Pennsylvania State University Press ; 1970 .

- *La retorica nel suo sviluppo storico* . Bologna, Il Mulino, 1971.

- *Retorica si neo retorica . Geneza. Evoluție. Perspective.* București, Editura Academiei , 1973 (tradusă in Japonia ,1979).

-Balaban , Romulus. Vasile Florescu . *Retorica un mare aliat al moralei și al rațiunii.* In :*Români celebri* - Cluj - Napoca . Editura Dacia , 1979. p 138 - 168 ; Nicoleta Ioana Cristina . *Un gânditor originar din Jud. Dâmbovița, Vasile Florescu . Lucrare de diplomă la terminarea liceului " Ienăchită Văcărescu " din Târgoviște* , 1981, (dactilografiată 28 p.) ; Dinescu , Lazăr . *Vasile Florescu (1915 - 1982)* In; Buletinul Societatii de Stiinte Filosofice , 1983 , p. 111-113; *Florescu Vasile . In memoriam* . Pliant editat de Casa corpului didactic Dâmbovița, 1991. 8 p.; Penescu , Lucian ; *Vasile Florescu - 80 de ani de la naștere* , In : Târgoviste , An VI , nr. 2 - 3 , 1991, p. 11.

IORDACHE, AUREL

15 VII 1919 Găiești ,Jud. Dâmbovița - 10 XI 1975, Găiești.
Prozator , poet , epigramist , fabulist , dramaturg , traducător.

Studii primare(1926 - 1930), urmate de cele liceale la Găiești (1930 - 1936), intrerupte și terminate in 1945. Intre 1946 - 1950 este student al Facultății de psihologie - pedagogie a Universității din București. Incepe activitatea literară ca licean la Găiești , sub îndrumarea lui Serban

Cioculescu, Vladimir Streinu , Mihai Ilovici ,cu versuri in revista școlară : " Sabarul" (1935 - 1936) . Din 1949 membru al Uniunii Scriitorilor . Intre 1950 și până la sfârșitul vieții , profesor de limba și literatura română in Găiești . In toată această perioadă desfășoară o bogată activitate publicistică și de fervent cultural . Debutează cu versuri in revista " Graiul Dâmboviței " care apărea la Târgoviște , in martie 1934. Inființează și conduce timp de peste 30 de ani cenaclul " I.C. Vissarion " din Găiești. In 1972 pune bazele salonului literar " Vladimir Streinu " din aceeași localitate. Intemeiază sau conduce o serie de reviste literare:" Gând tineresc " (Radna -Arad, 1945) , "Cerc "(Găiești, 1969 - 1971); colaborează la numeroase reviste și ziare : " Curentul literar " , " Epigrama " , " Flacăra " , " Tânărul scriitor " , " Scrisul bănățean " , " Argeș " , " Orizont" " Dâmbovița " , " Luminița " , " Arici pogonici " . Spirit enciclopedic , cu un fin umor inclinat spre sarcasm , se disipează in numeroase genuri literare unde încearcă să deslușească sensuri noi , valențe de frumos și perenitate pentru scrisul său.

Din opera scriitorului:

- *Luptele pentru dezrobirea Ardealului* - Reportaje de razboi , Arad , Tip. Diecezana , 1945 ;
- *Pălăria doamnei Jipescu* - Teatru , Ediția a 2-a . Arad , Tip. Diecezana, 1945 ;
- *Cutia Pandorei* - Fabule și epigrame , Pitești , 1968;
- *Lumea mare dintr-o floare* - Versuri pentru copii , Pitești , Comitetul de Cultură și Artă Pitești, 1971;
- *Tara cu cinci anotimpuri* - Versuri . Comitetul de Cultură si Artă Pitești 1971;
- *Nani,pui de cufundaci* -Povestiri. Bucuresti; Ion Creangă , 1976.

Stancu, Ion. Cuvinte pentru om, In : Argeș , An III, nr 11, 1967; Pârvulescu, Rodica . Cuvinte pentru om. In : Secera și ciocanul , 20 octombrie 1967; Ilovici, Mihai. Aurel Iordache. Cutia Pandorei. In: Argeș , An III, nr. 17 , 1968; Tutungiu ,Paul. Aurel Iordache . Cutia Pandorei. In: Dâmbovița , An I , nr. 11 . 1968; Crevedia , Nicolae . Figuri de profesori literați. Aurel Iordache. In: Atelier literar. Revistă a Cenaclului Tudor Vianu . București , septembrie 1976; Opreș , Tudor. Reviste literare ale elevilor 1834- 1974. Istoria presei școlare române.București : Editura Didactică și Pedagogică, 1977, p.114-115; Cioculescu , Șerban. In memoria Aurelii. In: Argeș , An XX ,nr.10 (170),octombrie , 1985. Tepelea , Gabriel . Recitind scrierile lui Aurel Iordache. In : Argeș . An XX , NR. 10 (170), octombrie 1985; Tepelea , Gabriel . Recitind scrierile lui Aurel Iordache . In: Rememorări de istorie literară și cultură națională. București , Editura Didactica, 1994.

Victor Petrescu și Serghie Paraschiva

Răspunsul prezentului pentru viitor.

Târgoviștea a trăit în această toamnă, mai grăbită ca altădată să dea în iarnă, un eveniment cultural complex și de mari proporții. În deschiderea festivităților prilejuate de împlinirea a șase secole de atestare documentară a cetății de scaun domnești, aici s-au desfășurat între 9-11 noiembrie 1995, în organizarea Bibliotecii Județene "Ion Heliade Rădulescu" Dâmbovița, cu sprijinul Ministerului Culturii, Bibliotecii Naționale a României, Asociației Bibliotecarilor din Bibliotecile Publice (ABBP), Prefecturii județului Dâmbovița, Consiliului județean și Primăriei municipiului Târgoviște, trei acțiuni culturale de reală semnificație pentru viața culturală dâmbovițeană și națională.

Au fost, mai întâi, simpozionul și sesiunea de comunicări "Targoviste 600. Cultura și civilizație", desfășurată la Casa de cultură a municipiului, în prezența prefectului județului, d-l Marin Antonescu, a președintelui

Consiliului județean, d-l Marius Mihălăchioiu, primarului municipiului Târgoviște, d-l Teodor Bâte și a d-lui Savu Nicolae, consilier șef la Inspectoratul pentru cultură județean care au salutat pe participanții prezenți la manifestarea cultural-științifică și au făcut o trecere în revistă a preocupărilor factorilor de decizie din județ în domeniile prioritare de activitate și cu deosebire în cel cultural. Din partea Ministerului Culturii a adresat un cuvânt d-l dr. Gheorghe Buluță, director general în minister, iar din partea Bibliotecii Naționale a vorbit d-l Gheorghe Iosif Berca, director general. În plen au rostit alocuțiuni sau au prezentat comunicări acad. Gabriel Stempel, directorul general al Bibliotecii Academiei ("Targoviste - centru european al tiparului"), prof. dr. Dan Horia Mazilu, prodecan, Facultatea de litere a Universității București ("Cartea targovisteană și schimbările în genurile literare din secolul al XVII-lea"), Ion Ungureanu, vicepreședinte al Fundației Culturale Române ("Aspecte basarabene") și conf. dr. Eugen Marinescu, Universitatea București ("Targoviste 600 - Opriri în timp"). În holul Casei de cultură au fost vernisate

expozițiile " 75 de ani de lectură publică la Târgoviște " și " Radu cel Mare (1495 - 1508) 500 de ani " , iar la Biblioteca județeană s- a deschis expoziția "Ex-Libris 1995". Sesiunea de comunicări a continuat in după amiaza zilei de 9 noiembrie și in cea următoare in doua secțiuni : " Târgoviște -cetate a culturii romanesti .Centru european medieval al tiparului" și " Valori bibliofile in bibliotecile publice din Romania " , unde au fost prezentate de către bibliotecari sau alți oameni de cultură și știință rezultatul cercetărilor in domeniu , multe din ele contribuții originale la mai buna cunoaștere a fenomenului spiritual târgoviștean și a marilor valori bibliofile aflate in bibliotecile românești. Simpozionul , ca și sesiunea de comunicări a evidențiat potențialul cercetării științifice de a face mai bine cunoscut tezaurul spiritual românesc existent in biblioteci și arhive . Totodată ,desfășurarea lucrărilor a dovedit capacitatea organizatorică a gazdelor , in frunte cu d-l Victor Petrescu , directorul Bibliotecii județene care a știut să confere manifestărilor atât ținuta solemnă impusă de importanța și semnificația evenimentului, cât și necesara dimensiune lucrativă cerută de rigoarea științifică a întregului ansamblu.

O a doua parte a manifestărilor a fost dedicată implinirii a 75 de ani de lectură publică la Târgoviște . Prin ansamblul acțiunilor s-a reliefat evoluția in timp a Bibliotecii județene,(creșterea continuă a colecțiilor, preocupările de modernizare și informatizare), devenită una din importante biblioteci ale țării , cu peste 300.000 de unități bibliotecare ,cu un depozit de carte veche și rară românească și străină deosebit de valoros. De la Târgoviște a pornit inițiativa organizării Societății Române de Bibliofilie (1972), unde și-a stabilit și sediul , și cu acest prilej s-a trecut la reorganizarea societății pentru a-i conferi noi repere. In același timp , Biblioteca Județeană se dovedește a fi un îndrumător metodic pentru celelalte biblioteci din județ , utilizând propria experiență in organizarea internă a cataloagelor , achizițiilor și completării colecțiilor , a relațiilor cu publicul . Legat de funcțiile spirituale a fost și itinerarul cultural dâmbovițean , inceput cu inaugurarea noului sediu al Bibliotecii orașenești " Gh..N.Costescu " din Pucioasa și continuat cu vizite la Complexul Muzeal Național " Curtea Domnească " , la Muzeul Tiparului și al Cărții vechi românești , la Muzeul scriitorilor dâmbovițeni , la Casa atelier " Gheorghe Petrașcu " și la Mănăstirea Dealu .Dorind să confirme participarea de suflet la evenimentul "Târgoviște 600",bibliotecarii din bibliotecile publice au ales municipiul dâmbovițean ca loc de desfășurare a două manifestări tradiționale specifice profesiei . Una ,consfătuirea Consiliului directorilor bibliotecilor județene,desfășurată in Sala Florentină de la Primăria Municipiului Târgoviște,in prezența primarului,a avut un evident caracter de lucru .In prezența d-lui Gheorghe Buluță ,director general in Ministerul Culturii și a d-lui Ion Măruntelu ,șeful Serviciului biblioteci din minister s-au căutat răspunsuri la problemele presante ale bibliotecilor publice,unele amânate de multă vreme. In discuție au fost (re)luate aspecte ale legislației bibliotecilor,in mare suferință in această perioadă de tranziție perpetuă,al insuficienței bugetelor alocate,mai ales bibliotecilor comunale ,redefinirea funcțiilor metodice ale bibliotecilor județene in contextul aplicării HG 442 ,aspecte tehnice ale organizării colecțiilor. Utilitatea consfătuirii s-a regăsit și in preocuparea directorilor pentru condițiile de muncă și salarizare ale bibli-

otecarilor ,uite pe undeva pe la coada prevederilor bugetare . Experiența încă in curs de constituire a acestui organism consultativ nu i-a permis să se implice frontal in rezolvarea multiplelor probleme din bibliotecile publice ,să fie un sfătuitor profesionist pentru deciziile ministerului și mai ales un factor de acțiune al tuturor bibliotecilor județene.

Ceea ce s-a discutat la nivel directorial a fost reluat a doua zi la nivelul bibliotecarilor din bibliotecile publice in Conferința Națională a ABBPR. Președintele Asociației ,d-l Gheorghe Iosif Berca, in raportul de activitate pe ultimul an, a subliniat numeroase aspecte ale activității din biblioteci. Ca și in conferințele anterioare s-a discutat condiția profesională a bibliotecarului și mai ales grilele de salarizare; s-a insistat pentru imbunătățirea acestora , pentru salarizarea bibliotecarilor corespunzător funcției lor sociale și culturale deosebite. S-au propus multe solutii, dar, ca de atâtea ori ,nu s-au dat răspunsuri, factorii de decizie guvernamentală și locală, remarcându-se prin absență . Aceste doleanțe reale, dramatice chiar, pot deveni prin repetiție banale exerciții oratorice ale unor oameni pe drept preocupați de soarta bibliotecarilor ,dar lipsiți de putere de decizie. De aceea ,probabil că cel mai așteptat răspuns de la actuala Conferința ABBPR a fost cel privitor la federalizarea sau uniunea tuturor bibliotecilor din România ,cerută și promisă de mult timp, dar neimplinită. Prezența reprezentantului ABIR ,d-l dr. Mircea Regneală, a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova prin d-na Claudia Balaban și d-l Alexe Rău, a dat discuției mai multă concretete ,nefinalizată intr-un document formal. Singura certitudine este aceea că numai interesele primordiale ale profesiei ,necesitatea ca aceasta să fie unitar reprezentată față de posibili interlocutori pe plan național și internațional.

Timp de trei zile ,cetatea de scaun a Târgoviștei a polarizat lumea cărții și a bibliotecarilor intr-o sărbătoare solemnă dar și intr-o întâlnire de lucru . S-a remarcat trecutul cu splendidele lui mărturii lăsate , mărturii nepieritoare peste secole , dar s-a făcut și legătura cu necesitatea acțiunii prezente ca rosturile pentru care au luptat , chiar s-au jertfit inaintașii să nu se piardă in vâlmășeala meschinărilor de orice fel , ce ne bântuie mințile și faptele . Prin multele semnificații conținute , manifestările de la Târgoviște arată că dincolo de tranziții și dificultăți , continuitatea culturală la nivel axiologic superior rămâne răspunsul prezentului față de viitor, așa cum trecutul prezent la tot pasul aici mărturisește despre lucrarea inaintașilor .

Emil Vasilescu

Redactor Revista "BIBLIOTECA "

Tradițiile lecturii publice dambovitene ne obliga la modernizare continua.

Convorbire cu d-l **Victor Petrescu** , directorul Bibliotecii Județene " Ion Heliade Rădulescu " Dâmbovița - realizată de Emil Vasilescu - Revista Biblioteca.

Emil Vasilescu : Intre 9 - 11 noiembrie 1995 , Biblioteca Judeteană din Târgoviște a fost gazda unor ample manifestări culturale și științifice . Ați putea face câteva precizări in legătura cu acestea ?

Victor Petrescu : Simpozionul și sesiunea de comunicări " Cultură și civilizație " desfășurate in intervalul amintit , s-au constituit intr-o actiune de amploare , ca parte a manifestărilor jubiliare ce vor avea loc anul viitor , in luna aprilie , prilejuite de implinirea a 600 de ani de la atestarea documentară a capitalei Tării Românești , Târgoviște .Sub egida Consiliului municipal , cu sprijinul Prefecturii județului și a Fundației special constituite " Târgoviște 600 " , manifestarea organizată de Biblioteca judeteană , la care am invitat o serie de personalități ale lumii cărții și culturii românești , ca de exemplu acad. Gabriel Stempel , directorul general al Bibliotecii Academiei , prof. univ. dr. Dan Horia Mazilu , prodecan al Facultății de Litere a Universității București , d-l Ion Ungureanu , vicepreședinte al Fundației Culturale Române , dr. Gheorghe Buluță , director general in Ministerul Culturii și conf. dr. Eugen Marinescu de la Facultatea de Litere din București , a adus in primplanul discuției publice viața culturală și spirituală a cetății domnești .

E.V. : Simpozionul și sesiunea de comunicări s-au asociat pe parcursul celor trei zile cu alte evenimente aniversare , cum ar fi apariția primelor tipărituri la Târgoviște și implinirea a 75 de ani de lectură publică in municipiu .

V.P. : Simpozionul a avut și un alt moment simbolic pentru târgovișteni , dar nu numai pentru ei , și anume aniversarea , la 10 noiembrie , a apariției " Liturghierului " lui Macarie din 1508 , prima tipăritură românească editată la Târgoviște sub domnia lui Radu cel Mare , de la a cărui urcare pe tron s-au implinit 500 de ani . După comunicările in plen , sesiunea și-a continuat lucrările in două secțiuni : " Târgoviște- cetate a culturii românești.Centru medieval european al tiparului " și " Valori bibliofile in bibliotecile publice din România " , cu participarea unor cercetători din bibliotecile județene , la care s-a adăugat o serie de cercetători de la Arhivele Statului, filiala Dâmbovița , de la Universitatea " Valahia " din Târgoviște ca și colegii noștri de la Biblioteca judeteană " Ion Heliade Rădulescu " . In aceste secțiuni am căutat să evidențiem atât aspecte noi ale cercetării științifice prioritare la Târgoviște ca centru al tiparului medieval , cât și aspecte ale unor valori bibliofile din patrimoniul bibliotecilor județene . Aceste manifestări au fost intregite fericit de organizarea unei expoziții prilejuite de implinirea a 75 de ani de lectură publică la Târgoviște , a unei expoziții de documente organizată in colaborare cu Filiala Dâmbovița a Arhivelor Statului dedicată implinirii a cinci secole de la urcarea pe tron a domnitorului Radu cel Mare și o expozitie amplă de ex-librisuri , creație a membrilor cenaclului nostru sau ale unor mari biblioteci din țară, precum și ex-librisuri primite de-a lungul anilor de către Societatea română de bibliofilie , care funcționează din 1972 la Târgoviște . Referitor la societate , in acest cadru am luat inițiativa revigorării activității , a completării și imbunătățirii structurilor organizatorice și a statutului ei , dându-i o nouă amploare anul viitor prin organizarea Salonului dedicat tocmai sărbătoririi a 600 de ani de atestare documentară a orașului Târgoviște .

E.V. : In acest moment aniversar , la 75 de ani de lectură publică la Târ-

goviște , cum pot fi definite funcțiile Bibliotecii Județene Dâmbovița ?

V.P.: Biblioteca este principalul centru de informare și documentare a municipiului Târgoviște și a județului în ansamblu . La ea apelează cu deplină încredere din ce în ce mai mulți tineri , studenții noii Universități " Valahia " , elevi și alte categorii de cititori de toate vârstele . Fondul de carte , documente , publicații , discuri , casete a ajuns la peste 300.000 de unități de bibliotecă organizat în numeroase colecții . Să amintim colecțiile speciale, de carte veche românească , carte străină, carte cu autografe sau însemnări ale diversilor autori , peste 1.200 de manuscrise ale scriitorilor români din toate timpurile , colecția scriitorilor dâmboviteni cu manuscrise și cărți , colecția de cartofilie , colecția de audio-vizuale : discuri , casete , diapozitive , diafilme etc. și colecțiile tradiționale de publicații și carte curentă . Biblioteca , la ora de față începe să-si contureze funcționalități noi corespunzător științei informației contemporane .

E.V.: Vă înscrieți , ca multe alte biblioteci mari , în procesul contemporan de modernizare și informatizare ?

V.P.: Noi am început acest amplu proces de modernizare , dispunem de calculatoare , de anul trecut , am introdus tot ce intră în bibliotecă pe calculator ca și colecțiile mai mici ; edităm buletine trimestriale de creștere a colecțiilor și sper că la nivel național se vor găsi resursele materiale și umane pentru ca eforturile din județe de informatizare a bibliotecilor să fie conjugate într-un amplu și unic proces sub egida Bibliotecii Naționale , la care bibliotecile județene să fie parte componentă atât pentru completarea băncii de date a B.N. cât și ca beneficiari. Este imperios necesar să ne adaptăm la alte structuri și la alte prefaceri în acest moment de tranziție și, nu în ultimul rând , să ținem seama de faptul că accesul la cultura scrisă a devenit în ultimii ani un lux.

E.V. : Tradițiile culturale ale Târgoviștei , asociate cu experiența câștigată în cei 75 de ani de lectură publică vă situează în rândul cetățitorilor spirituale românești de mare importanță . Ce vă propuneți pentru momentul imediat următor ?

V.P.: Târgoviștea are o tradiție a lecturii publice de peste 350 de ani , ea a beneficiat de bibliotecile din Evul Mediu românesc ale lui Udriște Năsturel și stolnicului Constantin Cantacuzino , ale " Scolii Greca et Latina " din timpul lui Matei Basarab , și a Mitropoliei Târgoviște . La Târgoviște s-au organizat unele din primele școli după 1830 prin Regulamentul Organic. Aici a activat ca bibliotecar I.D.Petrescu la Școala de băieți nr.1, în preajma Revoluției de la 1848. Având asemenea tradiții ne străduim să le dezvoltăm cu noi elemente cerute de sfârșitul de mileniu, marcat de revoluția informațională . Ne străduim să ne plasăm pe noi teritorii ale modernității prin informatizare , dar în același timp nu putem uita că principala noastră misiune rămâne aceea de a conserva un spațiu spiritual și un tezaur cultural , completarea acestuia cu noi piese și totodată valorificarea acestor comori prin cât mai multe lucrări specifice biblioteconomiei , de informare și documentare, în așa fel încât de-a lungul anilor să rămână lucrări care să redea fidel impactul spiritual al cărții într-un anumit moment . Am inițiat , în acest sens un Buletin biblioteconomic cu apariție semestrială , în care , alături de valorificarea unor experiențe bibliotecare din

judet , publicăm studii și cercetări despre istoria cărții și a tiparului dar și cercetări bibliologice de ultim moment , realizate cu sprijinul cercetătorilor din bibliotecă sau a oamenilor de cultură din judet , chiar și din țară .Din 1972 am editat sub genericul "Personalități ale culturii dâmbovițene " o serie de bibliografii dedicate unor personalități culturale care s-au născut sau au creat in spațiul dâmbovițean : Ion Heliade-Rădulescu , Ion Ghica , Grigore Alexandrescu , I.A.L.Brătescu-Voinești și Gheorghe Petrascu , urmând să apară una dedicată poetilor Văcărești . De asemenea vom tipări un Catalog de colecție care va oglindi tezaurul spiritual adăpostit de cărțile cu autograf și însemnări manuscrise . Sub genericul "Repere in timp " am editat o schiță monografică a Bibliotecii judetene , urmând ca in prima parte a anului viitor să scoatem monografia bibliotecii judetene , care să oglindească drumul parcurs de bibliotecă și chiar de bibliotecarii acesteia , făcând in acest fel și o reparație morală atât oamenilor care și-au dedicat viața lucrului in bibliotecă, pentru ca Biblioteca Judeteană " Ion Heliade-Rădulescu " să ajunga ceea ce este astăzi .

V.P.: La acest moment aniversar , colectivul revistei " Biblioteca " este alături de dvs. și vă dorește împlinirea obiectivelor propuse .

Moment inaugural

In baza Programului de colaborare incheiat intre Ministerul Culturii din România și Ministerul Culturii din Republica Moldova pe perioada 1994 - 1995, a Protocolului incheiat intre primăriile și inspectoratele pentru cultură din Târgoviște și Chișinău , avizat de Consiliul Județean Dâmbovița, in ziua de 31 august 1995 , in cadrul manifestărilor prilejuite de sărbătoarea națională " Limba noastră " a fost inaugurată Filiala " Târgoviște " a Bibliotecii " Ion Heliade-Rădulescu " Dâmbovița .

Fiind situată intr-un pitoresc cartier al Chișinăului , " populat "de mulți studenți și elevi , filiala își propune să devină un însemnat centru de îndrumare culturală pentru locuitorii capitalei de peste Prut.

Momentul inaugural a fost onorat de prezența domnului Mihail Gheorghe Ciubotariu - ministrul culturii al Republicii Moldova , Mihai Cimpoi - președintele Uniunii Scriitorilor , Serafim Ungureanu - primarul Chișinăului , Ioan Ungureanu - vicepreședinte al Fundației Culturale Române , Iulian Filip - inspector șef al Departamentului Cultural al Primăriei Chișinău, Lidia Culicovski - directoarea Bibliotecii " Bogdan Petriceicu Hașdeu " , scriitori și oameni de cultură - de la gazde - iar ca oaspeți au participat domnii Marius Mihălăchioiu și Vasile Ivan Ivanoff- președintele și respectiv secretarul Consiliului Județean Dâmbovița, Rică Ungureanu viceprimarul municipiului Târgoviște și Victor Petrescu - directorul Bibliotecii Judetene " Ion Heliade Rădulescu " Dâmbovița.

In alocuțiunile rostite de ministrul culturii din Republica Moldova , președintele Uniunii Scriitorilor , primarul Chișinăului , vicepreședintele Fundației Culturale Române , viceprimarul municipiului Târgoviște s-a pus in evidență importanța filialei in procesul de integrare culturala a celor două țări românești.

Redăm din opiniile rostite la momentul inaugurării :

MIHAIL GHEORGHE CIUBOTARIU : " Tin să mulțumesc din inimă confratilor noștri care, in momentele grele in care ne aflăm,când ne lipsește și cartea , iar in Basarabia nu avem mai mult de 6 procente carte românească ne-au sprijinit cu aceste daruri care vor fi un monument in inimile noastre și unul de foarte lungă durată. Căci o carte trăiește atât cât trăiește omenirea . "

MIHAI CIMPOI : "Până la deschiderea Bibliotecii " Târgoviște " auzisem numai de " ruinele Târgoviștei " . Acum , însă, vom putea afla și despre marele edificiu cultural al Târgoviștei , care ni l-a dat pe "Ion Heliade Radulescu " și Scoala de la Târgoviște " .

In perioada următoare preocupările noastre vor fi orientate spre dezvoltarea fondului de publicații ce deține filiala,organizarea de cele două biblioteci municipale(Târgoviște și Chișinău) a unor activități de documentare,manifestări culturale,intâlniri cu scriitori,dezbateri,lansări de cărți,simpozioane etc.

VICTOR PETRESCU

Bibliotecarii privesc spre viitor.

La Istanbul (Turcia) , in perioada 20 - 26 august 1995 , a avut loc cea de a 61- a Conferință Generală a Federației Internaționale a Asociațiilor și Instituțiilor Bibliotecare - IFLA. Ea a fost înființată in 1927 cuprinzând astăzi 1327 membri din 137 țări , având sediul la Haga (Olanda) fiind una din primele organizații neguvernamentale menită să susțină demersul bibliotecar , să promoveze dezvoltarea și cercetarea din domeniu , să reprezinte activitatea la nivel internațional.

Tema Conferinței Generale IFLA (Bibliotecile viitorului) , reflectă interesul bibliotecarilor pentru noile programe și tehnologii ce prefigurează bibliotecile viitorului secol. Departe de a uita că milioane de oameni din întreaga lume își duc existență încă in necunoaștere și sărăcie , bibliotecarii au recunoscut că traiesc într-o perioadă extraordinar de intensă și interesantă prin transformările intervenite in profesia lor ca urmare a dezvoltării economice și tehnologice. Ideea directoare a fost aceea că informația , accesul rapid și eficient la aceasta , a devenit un mod de viață , un mijloc de creștere a bunăstării și prosperității in lume, lume aflată într-o permanență și dinamică transformare .

Noile tehnologii informaționale și problematica activităților specifice de bibliotecă s-au intersectat in aproape toate secțiunile de lucru.

Rețele informatice , INTERNET , publicații electronice , biblioteci digitale au fost expresiile cele mai des întâlnite și aceasta nu este deloc de mirare dacă ne gândim că in ultimele două decenii numărul bazelor de date a crescut de la aproximativ 300 la peste 9000 , iar in anul 2000 numărul persoanelor care vor avea acces la INTERNET va depăși un miliard .In acest spirit , delegația ABBPR a abordat probleme privind posibilitatea realizării unei rețele informatice naționale , conectării

la INTERNET , utilizării E-Mailului .Discuții pe această temă au fost purtate cu reprezentanții firmelor : IME din Marea Britanie , OCLC, SWET.

De altfel , un grup de bibliotecari din România a participat la cursurile ținute de OCLC privind rețelele informatice.Nu pot să nu amintesc că, la Conferința din acest an de la Istanbul , România a participat cu un număr record de bibliotecari , și anume 28 , alături de ceilalți delegați din 103 țări , in număr de 2300.

Aș vrea să inchei încercând să definesc ceea ce se prefigurează ca bibliotecă a viitorului : o bibliotecă cu acces electronic la colecțiile și serviciile sale , ca și la alte surse de informare , o rețea electronică care facilitează accesul la surse de cunoaștere și de informare din toată lumea . o bibliotecă in care există baze de date complete , cataloage de biblioteci , reviste electronice și multe alte surse create de informare și pe care o putem numi " bibliotecă fără ziduri " sau " bibliotecă virtuală " . Acesteia îi revin, deci responsabilități sporite și multiple,cea mai importantă ,in afara celei tradiționale fiind aceea a difuzării informației .

Georgeta Clinca

Dir. gen. adj. Biblioteca Nationala

LIMBA ,CULTURA ,CIVILIZATIA LA ROMANI.

Nu este un lucru comun dacă spun aici că *limba unui popor este reflexul conștiinței sale culturale* . Este dovedit cu certitudine faptul că în evoluția unei civilizații naționale limba , ca unealtă vie a gândirii unui individ , dar și a grupului socio-etnic din care acesta face parte , lucrează modelator asupra formării , coagulării și augmentării ascensionale , spre propriul zenit , a unei culturi . Cu alte cuvinte , limba este făuritoare de spiritualitate suferind , însă, efectul permanent al *trudei* omului -ca act producător și productiv - , *truda* și nu munca (după o teorie filozofică practicistă :acțiune lucrativă redusă la automatisme),căci *trudind* ,însul săvârșește o triplă transformare : asupra lui însuși , deci a conștiinței sale , asupra materiei pe care o lucrează , în care investeste inteligență și asupra lumii inconjurătoare .

Limba română - de izvodire latină în esența sa fundamentală s-a născut din *truda* unui popor, încă din obârșie *truditor* asupra sa însuși și asupra istoriei sale , zidindu-și *trudnic* - cu patima din pătimire - *civilizația sa culturală unică* , înconfundabilă , eternă .

Construindu-și o cultură și o civilizație prin limbă (împrumutând ceea ce-i era de folos și din alte limbi cu care împrejurările soartei sale istorice l-au pus în *impact*, deci , vrând nevrând a asimilat creator , dacă ar fi fost prin *contact* poate ar fi ales prin selecție lentă și seducție specioasă elemente lexicale , așa a trecut însă în patrimoniul său ce-i era mai de trebuință atunci pentru a se înțelege cu lumea și pe sine însuși îmbogățindu -și, prin alieri rapide, tezaurul) poporul român a trudit o magnifică spiritualitate în dor. Baladele din demult , altare și temple ale sufletului său martirizat și nădăjduit i-au devenit crezurile în mai bine, cu doinele și-a alinat plângerile lăuntrice , dar cu " Miorița " și-a lămurit o filozofie proprie .Popor cu adâncă trăire interioară și simțindu-se coborât din stele (motivul soarelui și al lunii sunt semne ale concepției sale despre existență),intâia sa alcătuire epică este un poem creat de țărani filozofi.Eram europeni și universali prin însăși natura etnogenezei noastre.Noii n-am simțit nevoia gesticulației eroice, grandilocvente și retorice a francezilor ("Le Chanson de Roland ") sau hispanice ("El Mio Cid") sau germanice(a se vedea oculțele cavalcade ale nibelungilor),am simțit nevoia să ne cunoaștem pe sine în mijlocul umanității și al naturii - matca de viață și Poartă a veșnicei reanțarceri în pulberea luminoasă a Universului. Superb fel de a fi un popor de gânditori . De unde și reprezentarea sculpturală a Gânditorului de la Hamangia scrutând timpul. Iar limba ne-a fost , așadar , o măiastră daltă de rotund a acestui monument căruia i-am aprins , după *trudnice* lucrari , Constelația Eminescu. A fost și este o *trudă* Limba Română de la Nistru pân' la Tisa , o *trudă trudind*, civilizație a culturii. Și am numit civilizația-prin limbă și spirit- a românilor.Fără asemănare.

Georgé Coandă

DOR DE COPILARIE

Au nins atâtea lumini pe cerul amurgului meu dăruit ! Ingeri albi ,de nea, au coborât din paradisul neuitat al copilăriei cerești ca să-mi țină de urât .Cu cântece in mâini mi-au impodobit cireșul inserării, cu vise și amintiri culese din pădurile pierdute.

Unde mi-au rămas sufletul și dragostea anilor mici? Stele de gheață și tristeti, le scutur cu mâini și inimă de rugăciune.Sărutul lor rece și blând imi limpezește fruntea și ochii de atâta noroi adunat,din blesteme și nenoroc.

Unde or fi zburat ,Doamne ,dorințele mele din copilărie? Pornisem ca intr-o dimineață de basm ,spre împărăția albastră care coboară din cer să pună margini pământului.

Unde s-au topit,Doamne ,cântul și desnădejdea ? Unde-mi sunt lacrimile care urcau cu tălpile sângerânde căutând munții Tăi de fericire?

Tipa in pieptul meu intunericul noptilor din anii ce s-au scurs nebuni și fierbinti.Iar eu nu pot plânge o lacrimă!

Mi-e dor, Doamne , să-mi regăsesc copilăria sub cerul Tău plin de stele și bucurii. Zile și nopți imbrac flacăra rugăciunii și dospesc rădăcini sub genunchi, pentru dimineața de mâine a lumii ,in care să crească dorințele copilăriei.

Aștept să aud cum cântă suferința sub zăpezile fericirii, cum Eternitatea își descuie porțile vărsându-și binecuvântarea peste noi.

...Aș vrea să alerg,ca un dor senin dezlegat din chingile durerii,intr-o lume a copilăriei ,plină de iubire, care să-ți semene Ție ,Doamne!

Târziu ,vânat de zodii...

Aleg mereu prin gânduri, in teamă risipit
Ca un lunatic tandru să caut umbra ta;
Și-n cumpăna de veghe , din visul obosit,
Răsare azi poemul împovărat de nea.

Târziu, vânat de zodii, in suflet mă cobor
Și impletind cuvinte, mă-ntorc la tine, blând;
Tăcerea nerostită alunecă ușor
Și-ascult, in prag de ziuă , luceferii căzând!...

Alexandru Mircescu.

BIBLIOTECA

1. Dulap sau mobilă specială cu rafturi de ținut cărți;
2. Încăpere ,sală în care se păstrează și se citesc cărțile ;
3. a .Colecții de cărți ,de periodice ,foi volante,imprimare etc;
b. Instituție care colecționează cărți ,periodice etc.spre a le pune în mod organizat la dispoziția cititorilor;
4. Nume date unor serii de cărți care prezintă caractere comune și sunt publicate de aceeași editură. Din fr. bibliotheque lat|bibliotheca (Dicționarul explicativ al limbii române. București:Editura Academiei Române, 1975.p .83).

1. Instituție de cultură care colecționează publicații și manuscrise,le depozitează în ordine ,alcătuiește cataloage pentru a se afla lesne cărțile căutate și le pune la dispoziția publicului , contribuind astfel la sporirea cunoștințelor lui ;
2. Colecție (organizată) de cărți , de periodice etc. care aparține unei persoane ;
3. Cameră , sală , încăpere anume amenajată sau clădire specială în care se păstrează cărțile , periodicele , etc.; dulap , mobilier în care se așează aceste publicații;
4. Serie de publicații cu oarecare unitate rezultată dintr-o idee conducătoare consecvent aplicată de o editură sau din aspectul grafic al cărților și din faptul că se dă preferință unui anumit public: " Biblioteca pentru toți". (" Vocabular de bibliologie ." București : [s.n.], 1966. p.14)

1. Orice colecție organizată de cărți și publicații în serie , tipărită sau orice alt document grafic și audio - vizual , disponibil pentru împrumut sau lectură în sală.
2. Organism sau parte a unui organism a cărui principală menire este de a conserva o colecție și de a facilita , grație serviciilor oferite de personal , folosirea documentelor răspunzând nevoilor de informare , de cercetare , de educație sau de loisir ale utilizatorilor;
3. Mobilier pentru păstrarea cărților (Regneală, M. " Dicționar de biblioteconomie : litera B" .In : " Biblioteca " nr.2,3,4, 1994. p.51 - 52).

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ

Biblioteca responsabilă cu achiziția și conservarea de exemplare din toate documentele importante editate pe plan național,putând funcționa și ca bibliotecă de depozit legal.

Biblioteca Națională poate îndeplini și unele din funcțiile următoare :editarea bibliografiei naționale și a bibliografiilor speciale ;conservarea și actualizarea unei colecții extinse și reprezentative din producția străină referitoare la țara respectivă,îndeplinirea rolului de centru național în informare bibliografică ; întocmirea de cataloage colective etc.(Regneală ,Mircea...)

BIBLIOTECA ENCICLOPEDICA

Biblioteca ale cărei colecții acoperă ,in general, toate domeniile cunoașterii(Regneală Mircea...)

BIBLIOTECA PUBLICA

Orice fel de biblioteci care dau cel mai larg acces marelui public,scutindu-l de formalități și condiții restrictive in dorința lui de a se cultiva .Lectura ce se oferă aici trebuie să fie instructivă,variata și atractivă .("Vocabular de bibliologie" ...)

Biblioteca enciclopedică destinată unei colectivități locale,departamentale sau teritoriale.

BIBLIOTECA SPECIALIZATA

Biblioteca ale cărei colecții acoperă o disciplină sau un anumit domeniu al cunoașterii.

Termenul "bibliotecă specializată" se aplică deopotrivă bibliotecii care servește o categorie anume de beneficiari,cele referitoare la anumite tipuri de documente sau biblioteci aflate in subordinea directă a unui organism pentru a-i satisface cerințele ei de informare (" Regneala,Mircea...").

BIBLIOTECONOMIE

Disciplină care sistematizează,ca ramura a bibliologiei,toate preocupările teoretice și practice având ca obiect biblioteca :organizarea ei ca unitate de sine stătătoare și ca verigă a unei rețele ,strângerea fondurilor de cărți ,depozitarea ordonată și prezentarea clară a lor in cataloage,servirea promptă a cititorilor și orientarea lor in lectură,propaganda cărții,in care intră de asemenea localul și mobilierul adecvat al bibliotecii. ("Vocabularul de bibliologie" ...)

1. Știința care se ocupă cu reorganizarea ,gestionarea si legislatia bibliotecilor;
2. Tehnici și activități privind organizarea ,gestionarea bibliotecilor.(Regneală,Mircea...).

BIBLIOTECAR

Persoană care funcționează intr-o bibliotecă , posedă pregătirea necesară gradului respectiv și inlesnește direct sau indirect cititorilor folosirea cărților potrivite muncii și creației lor .

Persoană care lucrează in bibliotecă și are o minimă pregătire in domeniul biblioteconomiei sau științei informării (Regneală,Mircea ...).

BIBLIOLOGIE

Diviziune a documentologiei , delimitată la domeniul cărții . Sistematizează cunoștințele teoretice și practice despre scris și cărți , cuprinzând ramurile :

- a. Istoria și tehnica lor (editare , tipărit , răspândire) ;
- b. Biblioteconomie ;
- c. Bibliografie (" Vocabular de bibliologie " ...)

BIBLIOLOG

Specialist in domeniul bibliologiei ("Vocabular de bibliologie"...))

BIBLIOGRAFIE

1. Disciplină auxiliară , socotită ca ramură a bibliologiei , mai recent a documentografiei și care stă in serviciul fiecărei științe , oferindu-i informații utile asupra progreselor realizate și consemnate in cărți . Bibliografia are ca obiect cercetarea cărților pentru a le descrie , clasifica și aprecia ajutând astfel munca cititorilor. Ea inlesnește o acumulare rațională a cunoștințelor in condițiile imbogățirii excepționale a studiilor din toate domeniile cunoașterii .

2. Listă de scrieri , tipărită sau nu , cuprinzând de la o simplă notă informativă asupra câtorva lucrări până la un amplu studiu cu prezentarea sistematică și critică a sute și mii de publicații și manuscrise despre o temă științifică , un autor de literatură , o perioadă istorică , aspecte fizice și economice ale unor regiuni etc. .(" Vocabular de bibliologie " ...) .

BIBLIOGRAF

Specialist in domeniul bibliografiei care elaborează (și publică) liste sau studii bibliografice (" Vocabular de bibliologie " ...) .

BIBLIOFILIE

Prețuirea și dragostea de cărți ,ducând de obicei la priceperea de a afla și aduna edițiile rare și de valoare ,implicând grija de a păstra și întreține cărțile in condițiile cele mai asigurate("Vocabular de bibliologie "...) .

Domeniu care se ocupă cu toate aspectele teoretice și practice privind colecționarea și conservarea cărților rare și / sau prețioase (Regneală , Mircea...) .

BIBLIOFIL

1. Specialist in bibliofilie

2. Colectionar de cărți rare și / sau prețioase (Regneală , Mircea...).

BANCA DE DATE

Un sistem care oferă facilități de stocare și regăsire a datelor pe o anumită tematică pentru o colectivitate determinată de utilizatori. Accesul utilizatorilor la banca de date se poate realiza prin diferite tipuri de rețele , prin servicii poștale etc. Datele din banca de date pot fi utilizate în baza de date sau fișiere .(Banciu ,Doina ; Larsen , Patricia " Lexic de informare documentară" . București : Revista " Biblioteca", 1993 p.31).

Cătălina Simion

BILANT EDITORIAL 1995

Lucrari de cunoastere a bibliotecii :

- *Carti cu autograf si insemnari manuscrise. Catalog de colectie .*
- *Repere in timp - File de monografie a Bibliotecii judetene .*
- *Curier - Buletin biblioteconomic . Anul II, nr. 2 - 3*
- *Calendarul evenimentelor social - culturale.*

Programe - invitatii pentru diverse manifestari culturale ale bibliotecii :

- Concursul de literatură " *Moștenirea Văcăreștilor* " .Editia a 27- a. Program și pliant ; Simpozion " *Cultură si civilizatie* " Afiș și program ; *Caragialiana* 1995 - pliant și program ; *Lucian Blaga* - Centenarul nașterii - pliant și program ; *Eminesciana* - pliant și program ; *Ion Heliade Rădulescu* , *Grigore Alexandrescu* - pliant și program .

Ex-librisuri (seturi)- Târgoviște 600 ; 75 ani de lectură publică la Târgoviște; Biblioteca" Gh.N.Costescu "- Pucioasa .

Titluri in curs de aparitie

- Curier - Buletin biblioteconomic - An III nr. 4-5 1996
- Stampe târgoviștene . Oproiu M; Manolescu . C. Editura Demiurg.
- Monografia Bibliotecii Judetene " Ion Heliade Rădulescu " Dâmbovița
- Dictionar de literatură al judetului Dâmbovița
- Bibliografia "Poetii Văcărești" in colectia "Personalități ale culturii dâmbovițene".

DIN ANIVERSARILE SI COMEMORARILE ANULUI 1996

- 6 ianuarie - 115 ani de la nașterea lui ION MINULESCU (1881)
- 2 februarie - 100 ani de la moartea poetului NICOLAE BELDICEANU(1896)
- 14 februarie - 175 ani de la moartea lui PETRU MAIOR (1821)
- 2 martie - 120 ani de la nașterea lui CONSTANTIN BRANCUSI (1876)
- 20 martie - 115 ani de la nașterea lui OCTAVIAN GOGA (1881)
- 21 martie - 110 ani de la nașterea lui GEORGE TOPARCEANU (1886)
- 8 aprilie - 85 ani de la nașterea lui EMIL CIORAN (1911)
- 13 aprilie - 110 ani de la nașterea lui NICOLAE TONITZA (1886)
- 1 mai - Centenarul nașterii sociologului MIHAI RALEA (1896)
- 23 mai - 125 ani de la nașterea lui GARABET IBRAILEANU (1871)
- 2 iunie - 170 ani de la nașterea lui C.A.ROSETTI (1816)
- 5 iunie - 125 ani de la nașterea lui NICOLAE IORGA (1871)
- 7 iunie - 280 ani de la moartea Stolnicului CONSTANTIN CANTACUZI-
NO (1716)
- 21 iulie - 175 ani de la nașterea lui VASILE ALECSANDRI (1821)
- 12 august - 180 ani de la nașterea lui ION GHICA (1816)
- 9 septembrie - 100 ani de la moartea lui MATEI MILLO (1896)
- 17 septembrie - 115 ani de la nașterea lui GEORGE BACOVIA (1881)
- 20 septembrie - 130 ani de la nașterea lui GEORGE COSBUC (1866)
- 21 octombrie - 85 ani de la nașterea lui MIRON RADU PARASCHIVESCU
(1911)
- 2 noiembrie - 180 ani de la moartea lui GHEORGHE SINCAI (1816)
- 5 noiembrie - 45 ani de la moartea scriitorului dâmbovițean I.C. VISSARION
- 8 decembrie - 120 ani de la nașterea HORTENSIEI PAPADAT-BENGESCU
(1876)
- 14 decembrie - 50 ani de la moartea lui I.AL.BRATESCU -VOINEȘTI(1946)

Serviciul de studii, cercetare și informare bibliografică, de îndrumare metodologică va elabora Calendarul principalelor evenimente sociale - culturale ale anului 1996, cu gândul că acestea vor constitui puncte de referință în desfășurarea unor manifestări culturale cu o largă adresabilitate, luând în seamă tot spectrul opțiunilor și intereselor de lectură ale cititorilor.

LUCRARI DE REFERINTA.

- *** - Britanica Book On The Year 199 5/ Editor Chartes P. Torembi.- Chica-go:Encyclopedia Britanica,Inc. 1995. 928 p.:foto,tab.
- CHIVU ,D.;CHIVU ,MAGDALENA ; CHIVU ,DOINA.-Dictionar eco-nomic : management,marketing; economie agrară,comert internațional; date utile/dr.ing. D.Chivu,Magdalena Chivu ,prof.Doina Chivu .-Iași : Editura "Bucovina", 1995. vol.1-2 A-C.208 p.
- *** - Dictionar elementar al limbii române actuale / Zorela Creța ,Lucreția Mares ,Zizi Ștefănescu -Goangă .-București : Editura Demiurg ,1995 .404p.
- *** - Dictionar practic al limbii române : explicativ ,etimologic ,frazologic și enciclopedic / Elena Ciobanu ,Magdalena Popescu -Maria ,Maria Păun ,... Bu-curești: Editura " Floarea Darurilor ",1995. 465 p.
- *** - Encyclopedia Universalis / Edité sous la presidence de Peter F.Baum-berger .- Paris : Encyclopedia Universalis France St., 1995 . 30 vol.
- *** - Funk & Wagnalls- New Encyclopedia / Editor Funk & Wagnalls- S.U.A. :Funk & Wagnalls Corporation ,1995.29 vol.
- *** -The Encyclopedia of Visual art / Editor Sir Lawrence Gowing .- Lon-don : Encyclopedia Brittanica Interntional ,Ltd. ,1994 . 10 vol.
- *** - Funk & Wagnallis Standard Desk Dictionary / Editor in Chief Sidney I. London .- S.U.A. : Funk & Wagnallis Corporation ,1993. 2 vol. 1263 p.

LITERATURA

- BLAGA ,LUCIAN .- Avram Iancu :dramă / Lucian Blaga .- Sibiu : Institutul de artă grafică " Dacia Traiană ", 1934. 150 p.
- BLAGA ,LUCIAN .- Cultură și cunoștință / Lucian Blaga . Cluj: Editura In-stitutului de artă grafică " Ardealul " ,1922. 86 p.
- BLAGA ,LUCIAN.- Fenomenul originar /Lucian Blaga .-București : Editura Fundației Culturale Principele Carol,1925. 104p. (Cartea vremii;)
- BLAGA ,LUCIAN.- In marea trecere / Lucian Blaga . Cluj : Editura Radio Reclame România ,1924. 61p.
- BLAGA ,LUCIAN.- Meșterul Manole : dramă / Lucian Blaga .- Sibiu : Institutul de arte grafice . "Dacia Traiana ". 1927.114p.
- BOTTA ,DAN .- Eulalii /Dan Botta ; Cu o parafrază de Ion Barbu ; Cu un portret desenat de Mac Constantinescu ; Gravuri de Pierre Grant.- București : Editura " Luceafărul " , 1931. 48 p. (Editie bibliofila numerotata: 97)
- CARIANOPOL ,VIRGIL .- Scară la cer / Virgil Carianopol . -București: Tipo-

grafică și editura ziarului " Universul ", 1940 . 134p. (Colectia. Universul literar: 23)
-EMINESCU ,MIHAI .- Poesii/ Mihail Eminescu ; Cu o notiță biografică de T. Maiorescu .- Editia a 6-a- București : Editura Librăriei Socecu & Comp. 1892. 317p.

-EMINESCU ,MIHAI.- Poezii postume / Mihai Eminescu; Prefață de Nerva Hodoș .- București : Editura Institutului de arte grafice " Minerva ", 1902 .115p.

-EMINESCU ,MIHAI - Poesii postume / Mihail Eminescu ; Prefață de Ilarie Chendi.- București : Institutul de arte grafice și editură " Minerva ", 1908. 288 p.

-EMINESCU ,MIHAI - Scrieri politice și literare / Mihai Eminescu - Editie critică - București:Institutul de arte grafice și editură " Minerva " , 1905. vol.I. 451 p.

-GOGA ,OCTAVIAN.- Insemnările unui trecător/ Octavian Goga . Arad : "Tribuna " Institutul tipografic Nichin si Cons.,1911. 288 p.

- PAVELESCU ,CINCINAT.- Epigrame / Cincinat Pavelescu - Craiova : Institutul de arte grafice " Ramuri", 1926 .122p .

ISTORIE

-DES CARS , GUY. Inimioasele regine ale României / Guy des Cars ; Traducere de Dorina Asa D. -Brașov: Editura " Dorana ", 1995. 224 p. [8] f.ilustr.

-DOGARU, MARIA .- Din heraldica României : Album / Maria Dogaru.- Bucuresti: Editura " Jif" ,1994. XCVI ; 191 p.

-KREMnitz , MITE. Regele Carol al României : biografie / Mite Kremnitz-Iași : Editura "Portile Orientului", 1995. ; 60 p.; ilustr.

-***- MEMORIALUL ORORII : Documente ale procesului reeducării din închisorile Pitești, Gherla.- Bucuresti: Editura " Vremea ", 1995. 926 p.

-POP,IFTENE.- Basarabia din nou la răscruce/ dr. Iftene Pop.- București: Editura " Demiurg " , 1995. 272 p.

- *** - PROCESUL MARESALULUI ANTONESCU : Documente / Editie îngrijită și prefață de Marcel Dumitru Ciucă ; Cuvânt înainte de Iosif Constantin Drăgan - București : Editura " Saeculum"- Editura " Europa Nova", 1995. 2 vol. vol 1: 416 p , vol 2 : 480 p.

-RADULESCU-ZONER, SERBAN; BUSE, DANIELA; MARINESCU BEATRICE .Instaurarea totalitarismului comunist in România / Șerban Rădulescu-Zoner; Daniela Bușe, Beatrice Marinescu.- București ; Editura Cavallioti, 1995.276p.

- STANCU ,DUMITRU.Pucioasa :File de monografie/ prof. Dumitru Stancu.- București: [s.n.] 1995. 823 p. ilustr.

Cornel Albuleț

Acte normative privind activitatea contabilă și gestionarea în bibliotecă.

1. Legea 22/1969 privind angajarea gestionarilor , constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor .
Publicată în Monitorul Oficial nr. 132/18 noiembrie 1969.
Art.1; 10 ; 12 ; 13 ; 15 ; 20; 23.
2. Legea nr. 54/ iulie 1994 pentru modificarea unor prevederi din Legea 22 /1969 privind angajarea gestionarilor , constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor.
Publicată în Monitorul Oficial nr.81 / 15 iulie 1994.
Art. 1; 2.
3. Legea nr. 82/ decembrie 1991 . Legea Contabilitatii.
Publicata în Monitorul Oficial nr. 265 / 27 decembrie 1991.
4. Legea nr. 15 / martie 1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale .
Publicată în Monitorul Oficial nr. 80 / 29 martie 1994.
Art. 22 ; 25 ; 27 ; 29 ; 32.
5. Legea nr. 32 / 1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor .
Publicată în Monitorul Oficial nr. 148 / 14 noiembrie 1968.
6. Hotărârea 2230 / decembrie 1969 privind gestionarea bunurilor materiale .
Publicată în Monitorul Oficial nr. 138 / 8 decembrie 1969.
Capitolele I ; II ; III .
7. Hotărârea Guvernului României nr. 266 / iunie 1994 pentru aprobarea clasificății și a duratelor normale de funcționare a mijloacelor fixe.
Publicată în Monitorul Oficial nr. 180 / 15 iulie 1994.
8. Ordinul nr. 2388 / decembrie 1995 al Ministerului Finanțelor pentru aprobarea normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii patrimoniului .
Publicat în Monitorul Oficial nr. 292 / 18 decembrie 1995.
Art. 8 ; 9 ; 10 ; 11 ; 12 ; 13 ; 14 ; 19 ; 33 ; 35 ; 36 ; 40 ; 41 .
9. Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor publice de stat aprobat prin Ordinul Ministerului Culturii nr. 452 / iulie 1992 .
Art. 19 ; 20 ; 22 ; 23 .

TIRAJ -175 exp.

Grafica

Tehnoredactare computerizata

Corectura -Multiplicare

Grigore Eftimescu

**Madelena Ancuta
Mariana Barbieru**

Cornel Albulet

